

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

[ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ-ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΑ-ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ]

ΠΕΡΙ ΟΡΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ.

Αί τιμαί τῶν πραγματειῶν ὀρίζονται ἐκ τῆς λειτουργίας δύο φυσικῶν τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας νόμων, ἐκ τῶν ὁποίων τὸν μὲν σχηματίζουν αἱ παραγωγικαὶ δαπάναι, τὸν δὲ ἀποτελοῦσιν ἡ ζήτησις καὶ ἡ προσφορά.

Αἱ παραγωγικαὶ δαπάναι δίδουσι τὴν ὑπόστασιν εἰς τὴν πραγματείαν. Εἶναι τρόπον τινα φυσικαὶ δαπάναι, διότι δι' αὐτῶν ὁ ἄνθρωπος ὡς ἡ φύσις δημιουργεῖ μετασχηματίζων καὶ εἰδοποιῶν τὴν ὕλην. Μεταξὺ στερήσεων, ἐξόδων καὶ ἐργασιῶν προβαίνει ἡ δημιουργία τῆς νέας πραγματείας. Εἶναι αὕτη τὸ πόρισμα ἀγώνων, τῶν ὁποίων τὴν ἀξίαν πρέπει νὰ εὕρῃ ὁ βιομήχανος εἰς τὴν τιμὴν τῆς πραγματείας, τὴν ὁποίαν ἡ φιλοπονία του παρήγαγε καὶ ἡ κοινωνία δεῖον νὰ πληρῶσῃ ἂν αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην τῆς. Ἄλλ' ὁ νόμος τῶν παραγωγικῶν δαπανῶν συμπληροῦται ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς ζήτησεως καὶ τῆς προσφοράς τῶν παραχθέντων πραγμάτων. Ἄνευ τοῦ νόμου τούτου, ὁ πρῶτος θὰ ἦτο αὐθαίρετος. Ἡ ζήτησις καὶ ἡ προσφορά ἀποτελοῦσι τὴν ἰσορροπίαν μεταξὺ τῶν διαφόρων κοινωνικῶν ἀναγκῶν. Εἶναι ὁ ἄξων τῆς ὑπερτάτης οἰκονομικῆς ἁρμονίας, περὶ τὸν ὅποιον στρέφονται αἱ τιμαί, ἵνα συντηρηθῇ ὁ κοινωνικὸς κόσμος.

Ὁ συνδυασμὸς τοῦ νόμου τῶν παραγωγικῶν δαπανῶν πρὸς τὸν νόμον τῆς ζήτησεως καὶ προσφοράς τῶν πραγματειῶν δίδει τὴν κίνησιν εἰς τὴν ὅλην ἐθνικὴν οἰκονομίαν διὰ τῆς διατιμήσεως τῶν παντοίων ἐφοδίων αὐτῆς. Ἀποτελεῖ-

ται δὲ ἐντεῦθεν σειρά ὀλόκληρος φαινομένων, τὰ ὅποια ἐρμηνεύει ὁ Smith ὡς ἐξῆς :

Ἡ τιμὴ εἰς ἣν ἐκποιῶνται τὰ προϊόντα καλεῖται ἀγοραία τιμὴ, ἄλλοτε μὲν ὑπερβαίνουσα τὸ ὄριον τῶν φυσικῶν (παραγωγικῶν) τιμῶν, ἄλλοτε δὲ καθυστεροῦσα. Δι' ἕκαστον προϊόν ἡ αγοραία τιμὴ κανονίζεται ἐκ τῆς σχέσεως τοῦ ποσοῦ, ὅπερ ἐκτίθεται εἰς τὴν ἀγοράν, καὶ τοῦ ποσοῦ, τὸ ὅποιον ζητοῦσι νὰ ἀποκτήσωσιν οἱ θέλοντες νὰ πληρώσωσι τὴν φυσικὴν (παραγωγικὴν) τιμὴν αὐτοῦ. Τὴν ζήτησιν δυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν πραγματικὴν, διότι ἀρκεῖ αὕτη ὅπως ἐνεργηθῇ ἡ ἐκποίησις τοῦ προϊόντος. Ὅσάκις τὸ ἐκτιθέμενον ἐν τῇ ἀγορᾷ ποσὸν εἶναι ὀλιγώτερον τῆς πραγματικῆς ζήτησεως, ἀδύνατον δι' αὐτοῦ μόνου νὰ ἱκανοποιηθῇ αὕτη. Τινὲς λοιπὸν τῶν ζητούντων νὰ ἀποκτήσωσι τὸ προϊόν θέλουσι προσφέρει μείζον τίμημα καὶ οὕτω, διαγωνιζομένων πρὸς ἀλλήλους τῶν ἀγοραστῶν, θέλουσιν αὐξήσει αἱ τιμαὶ, καὶ μάλιστα κατὰ λόγον τοῦ παρ' αὐτοῖς πρὸς ἀπόκτησιν τῆς πωλουμένης πραγματείας πόθου. Ἐντεῦθεν ἐξηγοῦνται αἱ ἐκ πολιορκίας καὶ σιτοδείας ὑπέρμετροι τιμαὶ τῶν πρὸς ζωὴν ἀναγκαίων.

Ὅσάκις δὲ τὸ ποσὸν τῶν προϊόντων, ὅπερ ἐκτίθεται ἐν τῇ ἀγορᾷ, ὑπερβαίνει τὴν πραγματικὴν ζήτησιν, ἀδύνατον τὸ σύνολον αὐτῶν νὰ πωληθῇ πρὸς τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ πληρώσωσι τὴν πραγματικὴν τιμὴν τῶν. Ἐξ ἀνάγκης λοιπὸν μέρος αὐτῶν θὰ πωληθῇ πρὸς τοὺς προσφέροντας ὀλιγώτερον, ἢ δὲ ὑποδεεστέρα τιμὴ αὕτη καταβιάζει τὴν τιμὴν τοῦ συνόλου τῶν προσφερομένων πραγμάτων. Καὶ ἡ αγοραία αὕτη τιμὴ θέλει ἐπὶ τοσοῦτον ἐκπέσει κάτω τῆς φυσικῆς (παραγωγικῆς) τιμῆς, ἐφ' ὅσον οἱ πωληταὶ διαγωνίζονται πρὸς ἀλλήλους ζωηρότερον καὶ αἰσθάνονται μείζονα τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἐκποιήσεως τῶν προϊόντων. Ἐπὶ τῇ ὑποθέσει δὲ ὅτι δύο ἕτερογενῆ προϊόντα διατελοῦσιν ἐν ἴσῃ ἀφθονίᾳ, ἡ τιμὴ τοῦ ὀλιγώτερον μεταξὺ αὐτῶν διαρκοῦς ἢ ὅπερ ταῦτόν τοῦ μᾶλλον

εἰς φθορὰν ὑποκειμένου θέλει ἐκπέσει κατωτέρω τῆς τιμῆς τοῦ ἄλλου.

Ἐὰν δὲ τὸ ποσὸν τῶν ἐκτιθεμένων ἐν τῇ ἀγορᾷ προϊόντων εἶναι ἀνάλογον πρὸς τὴν πραγματικὴν ζήτησιν, ἡ αγοραία τιμὴ αὐτῶν δὲν θέλει διαφέρει τῆς φυσικῆς τιμῆς τῶν, ἢ θέλει εἶσθαι ὡς ἔγγιστα ἡ αὕτη. Ἡ φυσικὴ λοιπὸν τιμὴ εἶναι τὸ κεντρικὸν σημεῖον, πρὸς τὸ ὅποιον τείνουσιν αἱ τιμαὶ ὄλων τῶν προϊόντων. Διάφοροι περιστάσεις δύνανται νὰ ἀναβιάσωσι τὰς αγοραίας τιμὰς ὑπὲρ ἢ ὑπὸ τὸ κεντρικὸν τοῦτο σημεῖον, χωρὶς οὐδέποτε ἢ σταθερὰ πρὸς τοῦτο τάσις αὐτῶν νὰ μεταβληθῇ, οἰαδήποτε καὶ ἂν εἶναι τὰ αἷτια τὰ κωλύοντα τὴν ἐπάνοδον τῶν αγοραίων τιμῶν πρὸς αὕτην.

ΤΕΛΩΝΙΑΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐσχάτως δημοσιευθέντων ἐπισήμων πινάκων τῶν τελωνιακῶν εἰσπράξεων τῆς ἐλληνικῆς ἐπικρατείας, τὸ ὀλικὸν ποσὸν αὐτῶν, κατὰ τὸ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου 1883 δεκάμηνον, ἀναβιάζεται εἰς δραχ. 22,000,675, ἐκ τῶν ὁποίων 16,616,592 ἀνήκουσιν εἰς τὴν εἰσαγωγὴν, 1,799,628 εἰς τὴν ἐξαγωγὴν, 160,036 εἰς τὴν διαμετακόμισιν, 134,452 εἰς τὰ λαθρεμπόρια κλπ. 3,135,115 εἰς τοὺς ἐγγείους φόρους καὶ 154,452 εἰς τὰ δικαιώματα. Αἱ κατὰ τὸ ἀντίστοιχον δεκάμηνον τοῦ ἔτους 1882 τελωνιακαὶ τῆς ἐλληνικῆς ἐπικρατείας εἰσπράξεις ἀνέβαινον εἰς δραχ. 25,646,165, ἐξ ὧν 16,076,277 ἀνήκον εἰς τὴν εἰσαγωγὴν, 1,135,940 εἰς τὴν ἐξαγωγὴν, 145,348 εἰς τὴν διαμετακόμισιν, 95,373 εἰς τὰ λαθρεμπόρια κλπ., 3,069,639 εἰς τοὺς ἐγγείους φόρους, καὶ 123,585 εἰς τὰ δικαιώματα. Ὡστε καθόσον μεταβαίνομεν ἀπὸ τοῦ 1882 εἰς τὸ 1883, παρατηρεῖται ἐντὸς τῶν πρώτων δέκα

μηνῶν αὔξεις τῶν τελωνιακῶν εἰσπράξεων κατὰ δραχμὰς 1,354,509.

Ἰδιαιτέρως αἱ τελωνιακαὶ εἰσπράξεις κατὰ Ὀκτώβριον 1883 διαιροῦνται κατὰ κεφάλαια ὡς ἑξῆς: Εἰσαγωγή δραχ. 2,203,629, Ἐξαγωγή 406,341, Διαμετακόμισις 14,913, Λαθρεμπόρια κλπ. 15,794, Ἑγγειοὶ φόροι 948,501, Δικαιώματα 21,034. Ἡ κατὰ λόγον τῶν ἐν τῷ μηνί τούτῳ εἰσπράξεων σημαντικότης τῶν διαφορῶν τελωνείων τοῦ Κράτους παρίσταται κλιμακῆδόν ὡς ἑξῆς: Πειραιῶς δρ. 837,034 (εἰσαγωγή 820,207), Πατρῶν 763,596 (εἰσαγωγή 561,458), Ζακύνθου 357,071 (ἐξαγωγή 205,125), Σύρου 339,517 (εἰσαγωγή 327,506), Κατακόλου 280,086 (Ἑγγειοὶ φόροι 232,820), Καλαμῶν 222,017 (Ἑγγειοὶ φόροι 156,890), Κεφαλληνίας 214,465 (ἐξαγωγή 155,063), Κερκύρας 133,572 (εἰσαγωγή 104,472), Ἀθηνῶν 141,700 (εἰσαγωγή 105,587), Βόλου 104,339 (εἰσαγωγή 98,825). Τα λοιπὰ τῶν τελωνείων ἔρχονται κατόπιν, ὑπολογιζομένων τῶν τελωνιακῶν ἑκάστου εἰσπράξεων ἔλαττον τῶν 100,000 δραχμῶν.

Π.

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΣΤΑΦΙΔΑΜΠΕΛΩΝ

ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΣΤΑΦΙΔΟΚΑΡΠΟΥ.

Α.

Βάσις τῆς ἐργασίας παντός νομίμου γεωπόνου ὀφείλει νὰ ᾖναι ὁ ὑπολογισμὸς, ἤτοι ἡ ἐξέλιξις τῆς δαπάνης καὶ τῆς ἐξ αὐτῆς προσδοκωμένης προσόδου, καὶ τῆς προκυψούσης ἐντεῦθεν ὠφελείας αὐτοῦ ἐν γένει. Ἐκ τοῦ ὑπολογισμοῦ τούτου θέλει ὁδηγηθῆ εἰς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν γένει, καὶ θέλει διαγνώσει κατὰ πόσον ἐστὶ συμφέρουσα καλλιέργειά τις,

καὶ κατὰ πόσον αὕτη καθίστηται παραγωγικὸν τὸ κεφάλαιόν του.

Ὡς πᾶτα ἐργασία σκοπεῖ τὴν ἐπωφελεῖ ἐπασχόλησιν καὶ τὴν ἀνπτυξιν κεφαλαίου τινός, οὕτω καὶ ἡ καλλιέργεια ὀφείλει νὰ ἐρευνηθῆ διὰ τοῦ ὑπολογισμοῦ κατὰ πόσον ἡ εἰς αὐτὴν ἐπασχόλησις τοῦ κεφαλαίου εἶναι ἐπικερδῆς καὶ συμφέρουσα.

Ἴνα ὁ ὑπολογισμὸς οὗτος γίνηται ἀσφαλῶς πρέπει νὰ ᾖναι ἀκριβῶς γνωστὴ ἡ καλλιεργουμένη ἔκτασις. Τὴν ἔκτασιν τοῦ κτήματος αὐτοῦ ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ ἀκριβῶς ἕκαστος ἰδιοκτῆτης, καὶ οὐ μόνον τὴν ἐν συνόλῳ ἔκτασιν, ἀλλὰ καὶ τὰς λεπτομερείας αὐτῆς, ἐὰν μάλιστα καταμερίζηται αὕτη εἰς τὴν καλλιέργειαν διαφορῶν προϊόντων. Πρὸς τοῦτο εἶναι καλὸν νὰ κέκτηται ὁ κτηματίας στοιχειώδεις τινὰς γνώσεις χωρομετρίας, ὅπως δύνηται οὕτως ἀνευ συνδρομῆς γεωμέτρου ἢ μηχανικοῦ νὰ ἐξακριβώσῃ οἰανδήποτε ἔκτασιν, καὶ διαιρῆ ἀναλόγως πρὸς αὐτὴν τὴν ἐργασίαν τῆς καλλιέργειας του, ὑπολογίζῃ δὲ καὶ τὰς δαπάνας αὐτῆς ἀκριβῶς.

Ἡ ἔκτασις τῆς γῆς μετρεῖται παρ' ἡμῖν διὰ τῶν στρεμμάτων, συνισταμένων ἐκ 1000 τετραγωνικῶν βασιλ. πήχων ἢ μέτρων. Ἡ πλευρὰ ἑκάστου στρέμματος εἶναι $31,622/1000$ μ. ἢ $41,408/1000$ π. πήχεις τεκτονικοὶ Πατρῶν. Τὸ ὅλον δὲ στρέμμα ἀναλογεῖ πρὸς 1,686,66 πήχεις τεκτονικούς τετραγωνικούς. Ἀρχαιότερον ὑπῆρχεν ἐν χρῆσει τὸ παλαιὸν λεγόμενον στρέμμα, μεγαλείτερον τοῦ ἡδὴ ἐγκριμένου βασιλικοῦ στρέμματος κατὰ 270 περίπου τετραγωνικά μέτρα· ἡ σχέσις αὐτοῦ ἀκριβῶς εἶνε ὡς 1:1,269,696.

Ὁ κτηματίας λοιπὸν πρέπει νὰ γνωρίζῃ ἀκριβῶς τὴν ποσότητα τῶν στρεμμάτων τοῦ κτήματος αὐτοῦ, ὅποιαν ἐν αὐτῷ ἔκτασιν κατέχουσιν αἱ ἄλωνες, ὅποιαν αἱ τυχόν τάφροι, δρόμοι, δρομίσκοι, ἢ διάφοροι ἄλλαι φυτεῖαι, οὕτω δὲ θέλει δύνασθαι νὰ ὑπολογίζῃ ἀκριβῶς τὴν κατὰ στρέμμα

πρόσοδον τὴν ὁποίαν ἀπολαμβάνει, καὶ τὴν ἀναλογοῦσαν τῆς καλλιεργείας δαπάνην ἐφ' ἑκάστου στρέμματος ἰδίᾳ.

1. Δαπάνη καλλιεργείας Σταφιδαρπέλου.

Αἱ δαπάναι τῆς καλλιεργείας εἰσὶ σχετικαὶ πρὸς τὴν ποιότητα τῆς γῆς ἀφ' ἑνὸς, καὶ τὴν ποιότητα αὐτῆς ταύτης τῆς καλλιεργείας ἀφ' ἑτέρου, ἐνταῦθα δὲ θέλομεν ἔχει διηγεκῶς ὡς βᾶσιν τὸν μέσον ὄρον ἀμφοτέρων.

Οὕτως ἐν τῇ τακτικῇ καλλιεργείᾳ ἀπαιτεῖται δαπάνη:

1) Καθάρσεως καὶ κλαδεύσεως ἡμερομ. μέσος ὄρος	4,30	
2) Σκαφῆς	3,50	
3) Βωλοκοπῆς (σκαλίσματος)	2,75	
4) Χαραγῆς	1 —	
5) Θειώσεως	0,35	
6) Τρυγητοῦ	3	43,90
7) Στυλώσεως καὶ δεσίματος	1,50	
8) Ἐκφύλλισμα, βλαστολογία, κλ.	1,70	3,20
Κατὰ στρέμμα ἐν ὄλῳ ἡμερομίσθια		<u>47,40</u>
Ἐξ αὐτῶν τὰ μὲν 43,90 ἀνδρικὰ πρὸς δρ. 3, φέρουσι		41,70
τὰ δὲ 3,20 γυναικεῖα » » 1,50		4,80
Ἄξια 10 ὀκ. θείου πρὸς 20 λεπτά		2,80
Ἐπιστάσια κατὰ μέσον ὄρον		5 —
Ἦτοι μέση δαπάνη καλλιεργείας κατὰ στρέμμα	Δρ.	<u>54,30</u>

Ἐὰν ἤδη εἰς τὰ ἀνωτέρω προσθέσωμεν καὶ διὰ τὴν ἐργασίαν τῆς περιλακκώσεως (Ξελάκκωμα) 1 ἡμέρ. κατὰ στρέμμα, ἔχομεν ἐν ὄλῳ ἡμερ. 18,10 καὶ δαπάνην δρ. 5% ἐν ὄλῳ.

Καὶ αὕτη μὲν εἶναι ἡ κανονικὴ δαπάνη τῆς κοινῆς μέσης καλλιεργείας ἀνευ προσθήκης λιπασμάτων, ἀνευ τῆς ἀξίας τῶν ἀνανεουμένων ἐκάστοτε στύλων, καθὼς καὶ τῶν ἀνανεουμένων ἀμπέλων διὰ καταβολᾶδων ἢ συμμάνων. Ἡ δαπάνη τῆς λιπάνσεως δὲν δύναται νὰ συμπεριληφθῇ εἰς τὰς ἐτησίαις δαπάναις, διότι οὔτε γίνεται οὔτε πρέπει ἡ χρῆσις λιπασμάτων κατ' ἔτος.

Διὰ τὴν λιπάνσιν ἀπαιτεῖται:

1ον Βαθυτέρα περιλάκκωσις, ἧτοι προσθήκη ἡμισίως ἡμερομίσθου ἔτι εἰς τὴν τακτικὴν τοιαύτην (ἐκ 3 δρ.)	Δρ.	1,50
200) ὀκάδες προβατείαις κόπρου κατὰ στρέμμα, ἧτοι ἐπὶ 400 κλημάτων πρὸς 5 ὀκ. κατὰ πρέμνον πρὸς 2 δρ. 40 καὶ ἀγώγιον 40 λ. τὰς 10) ὀκ. ἧτοι πρὸς δρ. 2,80 0)0 κατ' ὀκᾶν	»	56 —
4)2 ἡμερομίσθιον διανομῆς τοῦ λιπάσματος 4,50	»	0,75
Κατὰ στρέμμα δαπάνη λιπάνσεως	Δρ.	<u>58,25</u>
Ἄλλ' ἡ δαπάνη αὕτη, ὡς προείπομεν, δὲν εἶναι ἐτησία, καὶ ἂν ὑπολογίσωμεν ταύτην κατὰ πενταετίαν τοῦλάχιστον ἀνανεουμένην, τότε ἔχομεν $58,25,5 = 41:65$ κατ' ἔτος, ἧτοι	Δρ.	41,65
καὶ οἱ λοιπὴ ὡς ἀνωτέρω καλλιέργεια	»	57 —
Ἐν συνόλῳ μετὰ τῆς λιπάνσεως	Δρ.	<u>68,65</u>

Ἐξετάσωμεν ἤδη τὴν κατὰ στρέμμα πρόσοδον τῆς σταφιδαρπέλου. Ἡ κατὰ μέσον ὄρον παραγωγὴ δὲν ὑπερβαίνει τὰς 600 λίτρας ξηρᾶς σταφίδος κατὰ στρέμμα, ἀντιστοιχοῦσας πρὸς 900 ὀκ. γλωρῶν σταφυλῶν. Ἐπειδὴ ὁμως ὑπολογίζομεν τὴν καλλιέργειαν μετὰ τοῦ λιπάσματος, πρέπει νὰ ἀναθεώσωμεν τὴν παραγωγὴν εἰς 700 λίτρας τοῦλάχιστον κατὰ μέσον ὄρον κατὰ στρέμμα.

Ἐπολογίζοντες ἤδη τὴν ἀξίαν τοῦ ἡμετέρου σταφιδοκάρπου (Πατρῶν) πρὸς 200 δρ. κατὰ χιλιάδα λίτρων, ἔχομεν δὲ ἀξίαν 700 λίτρων πρὸς δρ. 20) 0)00 . . . . .

Ἐλαττον δαπάνης ἀποκαθάρσεως πρὸς 50 λ. καὶ ἀγωγίου μεταφορᾶς πρὸς δρ. 3, ἧτοι δρ. 3,50 0)00	»	2,45
Γενικὴ ἀνεικαθάρσιτος πρόσοδος κατὰ στρέμμα	»	137,55
Ἄλλ' ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου θὰ ἀφαιρέσωμεν ἔτι τοὺς φόρους. ἧτοι ἔγγειον πρὸς 13 δρ. (*), δημοτικὸν πρὸς δρ. 4 καὶ λιμενικὸν πρὸς 1. Ἐν ὄλῳ δρ. 18 0)00	»	42,60
Ἐπίλοιπον προσόδου	»	124,95
Ἐκπίπτοντες ἤδη τὰ ὡς ἀνωτέρω ἔξοδα καλλιεργείας	»	68,65
Μένει καθαρὰ πρόσοδος κατὰ στρέμμα	Δρ.	<u>56,30</u>

(*) Χάριν μείζονος ἀκριθείας ἀφαιροῦμεν τὸν ἔγγειον φόρον. ἂν καί, ὡς γνωστόν, ὁ φόρος οὗτος κυρίως ἐπιβαρύνει τὸ ἐμπόριον καὶ οὐχὶ τὸν παραγωγόν· ἐν δὲ μὴ ὑπολογισθῇ ὁ φόρος οὗτος εἰς τὰς δαπάναις τῆς παρα-

Ἡ πρόσδοδος αὐτή, λογιζομένης τῆς μέσης ἀξίας κατὰ στρέμμα σταφιδαμπέλου εἰς δραχ. 700, ἀναλογεῖ πρὸς 8 0/0 ὡς ἐγγιστα. Ἐὰν δὲ ἀφαιρέσωμεν τὴν δαπάνην λιπάσματος, καταβιβάσωμεν δὲ καὶ τὴν παραγωγὴν εἰς 600 μόνον λίτρας κατὰ στρέμμα, θέλομεν ἔχει τὸ αὐτὸ περίπου ἀποτέλεσμα.

Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ὁμῶς ποσοῦ τῆς καθαρᾶς προσόδου δεόν νὰ ἀφαιρέσωμεν ἐτι τὴν ἐκάστοτε φθορὰν τοῦ κτήματος, ἤτοι τὴν δαπάνην νέων συμπληρωματικῶν ἐμφυτεύσεων, εἰς ἀνανέωσιν τῶν φθαρέντων φυτῶν, ἀνανέωσιν στύλων, ἐπισκευὴν καὶ ἀξίαν ἐργαλείων κλπ. Καίτοι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπολογίσῃ τις ἀκριβῶς τὴν τοιαύτην δαπάνην, οὐχ ἦττον νομίζομεν ὅτι κατὰ προσέγγισιν δύναται νὰ ὀρισθῇ αὐτὴ εἰς 5 0/0 ἐπὶ τῆς καθαρᾶς προσόδου. Οὕτω θέλομεν ἔχει 56,30—2,80 = 53,50, ἢ ἐν ἀκεραίῳ δρα. 54 καθαρᾶς προσόδου κατὰ στρέμ.

Τὴν πρόσδοδον ταύτην, ἥτις βεβαίως δὲν εἶναι εὐκαταφρονητος, δύναται νὰ ἀυξήσῃ ἐτι ἢ φιλοπονία καὶ νοημοσύνη τοῦ γεωργοῦ διὰ τῆς ἐπιμεμελημένης καλλιιεργείας καὶ τῆς ἐπαρκοῦς λιπάνσεως. διὰ τῶν ὁποίων δύναται ν' ἀυξηθῇ καὶ ἢ κατὰ στρέμμα παραγωγὴ, καὶ ἢ κατὰ χιλιάδα ἀξία τοῦ προϊόντος ἐκ τῆς σχετικῆς καλλιιτέρας ποιότητος αὐτοῦ.

Ἡ πρόσδοδος αὐτὴ ὁποσδήποτε εἶναι ἀνωτέρα τῆς ἐκ τῆς κοινῆς ἀμπέλου. Ἡ ἀμπέλος παράγουσα 600 ὄκ. σταφυλὰς κατὰ στρέμμα κατὰ μέσον ὄρον πιμωμένης πρὸς 12 δρα. τὰς 100 ὄκ. φέρει . . . . . Δρα. 72

Ἀφαιρουμένης δὲ τῆς δαπάνης καλλιιεργείας . . . . . * 35

ὑπολείπεται καθαρὰ πρόσδοδος . . . . . Δρα. 37

Ἦτοι κατὰ πολὺ ἐλάσσων τῆς αὐτῆς σταφιδαμπέλου

2. Δαπάνη ἐμφυτεύσεως σταφιδαμπέλου

Ἄρον ἔτος. Ἀξία ἀγροῦ (μέσος ὄρος) τὸ στρέμμα . . . . . Δρα. 80—

γωγῆς, ἐπέρχεται ἐτι εὐνοϊκώτερον τὸ ἐξαγόμενον τῆς καθαρᾶς προσόδου, ὑπερβαίνον τὸ 8 0/0.

Ἐκχέρσωσις ἀγροῦ 5 ἡμερομίσθια πρὸς 5 δρα.	15—	
Κάθαρσις τοῦ ἀγροῦ ἀπὸ λίθων, ριζῶν κλπ. 5 ἡμερ. πρὸς 1,50 . . .	4,50	
Ἐμφύτευσις ὀρυζίων (γουβιῶν) 5 ἡμερομ. [πρὸς 5 δρα.	15—	
Ἐμφύτευσις 4 ἡμ. πρὸς 5 δρα.	12—	
Ἀξία φυτοῦ	5—	
Ἀνασκαφὴ ἀγροῦ (βάλαρος) 6 ἡμερ. πρὸς 5 δρα.	18—	
Περιχαράκωσις τοῦ ἀγροῦ διὰ τάφρων 5 ἡμ. πρὸς 5 δρα.	9—	
Σκάλισμα τῆς φυτείας δις 6 ἡμ. πρὸς 5 δρα.	18—	
Δαπάνη πρώτου ἔτους . . . . . Δρα.	174,50	174,50
Βον ἔτος. Σκαφὴ 4 ἡμ. πρὸς 5 δρα.	12—	
Βωλοκοπὴ (σκάλισμα) 5 ἡμερ. πρὸς 5 δρα.	9—	
Κλάδευσις 1) 2 ἡμ. πρὸς 5 δρα.	1,50	
Περιλάκωσις καὶ κάθαρσις ριζιδίων 2 ἡμ. πρὸς 5 δρα.	6—	
2ου σκάλισμα 2 ἡμ. πρὸς 5 δρα.	6—	
Δαπάνη δευτέρου ἔτους . . . . . Δρα.	54,50	54,50
Γον ἔτος. Κλάδευσις καὶ κάθαρσις 1 ἡμ. δρα.	5—	
Σκαφὴ 4 ἡμ. πρὸς 5 δρα.	12—	
Βωλοκοπὴ 5 ἡμ. πρὸς 5 δρα.	9—	
Στύλωμα καὶ δέσιμον κλημάτων 2 ἡμ. πρὸς 1,50 δρα.	5—	
Ἀξία 400 στύλων πρὸς 40 δρα. καὶ 1000 σχίνων (βούρλων) πρὸς 1 δραχμὴν.	16—	
Θείωσις 40 λ. καὶ ἀξία 5 ὄκ. θείου πρὸς 28 λ. δρα.	1,80	
Δαπάνη τρίτου ἔτους . . . . . Δρα.	14,80	44,80

Δυν ἔτος. Πλήρης καλλιέργεια	37 —		
Λίπανσις	58,25		
Δαπάνη κατὰ τὸ 4 ἔτος	115,25	115,25	
Δαπάνη τεισσάρων ἐτῶν		Δρ. 569,05	
Τόκος κεφαλαίων		» 64,95	
Ἀξία ἐν συνόλῳ ἐκάστου στρέμματος μετὰ 4 ἔτη		Δρ. 454,00	
Ἄλλ' ἀπαιτεῖται ἑπταετία πλήρης πρὸς ἐντελῆ καρποφορίαν τῆς σταφίδαμπέλου, διὸ καὶ ἔχομεν ἔτι νὰ προσθέσωμεν			
1) τὴν δαπάνην 5 ἐτῶν καλλιεργείας πρὸς 57 δρ.	Δρ. 171 —		
2) τόκον ἐπ' αὐτῶν διὰ τὴν διετίαν.	» 28,50		
Ἐν ὄλῳ δαπάνη τριετίας	Δρ. 199,50		
Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου δέον νὰ ἐκπέσωμεν τὴν ἀπὸ τοῦ 4 ἔτους ἀρχομένην ἤδη παραγωγὴν λογιζομένην εἰς 600 λίτρας κατὰ τὰ τρία ἔτη ἢτοι 600 λίτρας πρὸς 200 δρ. 120, ἔλαττον δασμοῦ καὶ ἐξόδων 12,50	» 107,50	92,00	
Ἐν ὄλῳ δαπάνη κατὰ τὸ ἑπταετὲς διάστημα	Δρ. 526 —		
Εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο προσθέτουτες ἤδη καὶ τὴν προσωπικὴν ἐργασίαν τοῦ ἐμφυτευτοῦ, λογιζομένην εἰς δρ. 20 κατὰ στρέμμα, ἔχομεν διὰ τὴν ἑπταετίαν	Δρ. 140 —		
Ἀξία πλήρους ἀμπελωῶνος μετὰ ἑπταετίαν	Δρ. 666 —		
Ὅθεν ἡ ὅλική δαπάνη πρὸς ἀποκατάστασιν τελείας σταφίδαμπέλου μέσης ποιότητος γῆς καὶ μέσης καλλιεργείας ἀνέρχεται κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο εἰς δρ. 666 ἢ ἵνα στρογγυλώσωμεν τὸν ἀριθμὸν δρ. 700 κατὰ στρέμμα.			

Ἐὰν ἤδη ἡ ποιότης τῆς γῆς ἦναι κακὴ, ὄσον καθ' ὑπερβολὴν πετρώδης, ἢ λίαν συμπαγῆς καὶ πυκνῆ, ἢ δασώδης, ἢ λίαν ὑγρὰ ὥστε νὰ χρήσῃ ἀποξηράνσεως καὶ ὑγιάνσεως, ἀπαιτοῦνται πρόσθετοὶ τινες δαπάναι ἐπι, αἵτινες δύνανται νὰ ὑπολογισθῶσι κατὰ μέσον ὄρον εἰς δρ. 100 καθ' ὄλον τὸ διάστημα τοῦτο, καὶ τότε τὸ σύνολον τῆς ἀξίας τῆς σταφίδαμπέλου ἀνέρχεται εἰς δρ. 800.

Εἰς τὰς δαπάνας ἐν γένει ὑπελογίσθη λίαν μετρίως ἡ προσωπικὴ ἐργασία καὶ ἐπασχόλησις τοῦ ιδιοκτῆτου ἢ ἐμφυτευτοῦ, ἢ ἀξία τῆς ὁποίας εἶναι πολὺ ἀνωτέρα, μὴ δυναμένη ἀκριβῶς νὰ ὀρισθῇ.

Οὕτως ἡ δαπάνη ἀποκαταστάσεως νέου κτήματος ἐκ σταφίδαμπελωῶνος εἶναι σχεδὸν ἴση, καὶ ἐνίοτε ἀνωτέρα τῆς μέσης ἀξίας τελείου ἐτοίμου κτήματος μέσης ποιότητος. Τοιαῦτα κτήματα τιμῶνται συνήθως 600 ἕως 700 δρ. κατὰ στρέμμα. Ἄλλ' ἡ ἀγορὰ ἐτοίμου ἀμπελωῶνος μολονότι ἀπαλλάσσει τὸν ἀγοραστὴν πολλῶν κόπων καὶ φροντίδων τὰς ὁποίας ἀπαιτεῖ ἢ ἐξ ἀρχῆς ἀνάπτυξις αὐτοῦ, οὐχ ἥττον ἔχει τὰ μειονεκτήματά τῆς, διότι δυνατόν νὰ λανθάνωσι πολλὰ ἔλαττώματα εἴτε κατὰ τὴν ἐμφύτευσιν, εἴτε κατὰ τὴν ποιότητα τῶν κλημάτων κλπ., ἢ διόρθωσις τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖ καὶ δαπάνας καὶ χρόνον.

B'.

Ἡ παρ' ἡμῖν φορολογία τοῦ σταφιδοκάρπου συνίσταται εἰς τὸν ἐγγειον λεγόμενον φόρον, ὅστις ὠρίσθη παγίως διὰ νόμου, καὶ εἰς τὸν κατ' ἔτος ψηφιζόμενον παρὰ τῶν δήμων δημοτικὸν ἐπιτόπιον φόρον.

Ὁ ἐγγειος οὗτος φόρος προσδιωρίσθη διὰ μὲν τὸν καρπὸν τοῦ Κορινθιακοῦ Κόλπου, ἢτοι ἀπὸ Κορίνθου μέχρι Πατρῶν, πρὸς δραχ. 13 κατὰ χιλιάδα Ἑνετικῶν λιτρῶν, διὰ δὲ τὰς ἐτέρας σταφιδοφόρους ἐπαρχίας, Ἡλείαν, Κυπα-

ρισσίαν, Μεσσηνίαν καὶ Ἀργολίδα πρὸς δρ. 44 μόνον. Ἐν τῇ Ἑπτανήσῳ ἐπικρατεῖ ἔτι τὸ πρὸ τῆς ἐνώσεως σύστημα τῆς ἐμμέσου ἐν γένει φορολογίας ἐπὶ ὄλων τῶν προϊόντων, ἅτινα ἐπιβαρύνονται ἐν τῇ ἐξαγωγῇ διὰ φόρου 19%, ὁ δὲ φόρος οὗτος ἐκτείνεται, ὡς εἶκος, καὶ ἐπὶ τοῦ σταφιδοκάρπου.

Πλὴν τοῦ δημοσίου τούτου φόρου, ἡ σταφίς ὑποβάλλεται καὶ παρ' ἐκάστου δήμου εἰς ἰδίαν μικρὰν φορολογίαν, ἣτις, ὡς γνωστὸν, δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ 2 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῆς ἀκαθαρίστου ἀξίας. Ἐν τισὶ δὲ λιμέσιν, ὡς ἐν Πάτραις, Κατακόλω, κλπ. πληθύνει λιμενικὸν φόρον, εἰδικῶς ἐψηφισμένον παρὰ τῆς Βουλῆς, ὑπὲρ τοῦ ταμείου τοῦ οἰκείου λιμένος.

Ἡ διάφορος κατ' ἐπαρχίας φορολογία, καίτοι ὁ προσδιορισμὸς αὐτῆς δὲν ἐβασίσθη ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ φορολογουμένου σταφιδοκάρπου, ἔχει εὐλογὸν τινα ὑπόστασιν ἕνεκα τῆς διαφορᾶς τῆς ποιότητος καὶ τῆς ἐντεῦθεν διαφοροῦ ἐπομένως ἀξίας. Εἶναι γνωστὸν, ὅτι αἱ κατὰ τὸν Κορινθιακὸν Κόλπον ἐπαρχίαι, Κορινθία, Αἰγιαλία καὶ Πάτραι, παράγουσι τὴν ἐκλεκτοτέραν ποιότητα ἐν γένει, ὄλων δὲ τῶν λοιπῶν ἐπαρχιῶν ἡ παραγωγή θεωρεῖται καὶ εἶναι ὁμολογουμένως ὑποδεστέρας ποιότητος καὶ συνεπῶς ἐλάσσονος κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἀξίας· ἡ διαφορὰ δὲ τῆς ἀξίας δικαιολογεῖ πληρέστατα τὴν διαφορὰν τοῦ φόρου, καὶ ἤθελεν εἶσθαι πολὺ δικαιότερος ὁ κανονισμὸς τῆς φορολογίας, εἰάν ἐβασίζετο ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς ἀξίας ἐκάστης παραγωγῆς.

Οἱ κανονίσαντες ἐν τούτοις τὴν διάκρισιν ταύτην, φαίνεται ὅτι οὐδόλως ὠρμήθησαν εἰς τοῦτο ἐκ τῆς ἀρχῆς ταύτης, διότι περιέπεσαν εἰς ἄτοπον ὅπερ καταδεικνύει ὄλως ἐτέρας προθέσεις.

Τὸ ἄτοπον τοῦτο εἶναι ὅτι ἡ μικροτέρα φορολογία τοῦ ἐπαρχιακοῦ λεγομένου σταφιδοκάρπου περιορίζεται ἐν μόνῃ τῇ οἰκείᾳ ἐπαρχίᾳ, ἅμα δὲ ὁ καρπὸς μεταφερθῆ ἐξ αὐτῆς εἰς ἄλλην πόλιν ἢ λιμένα πρὸς ἐξαγωγήν, ὑποβάλλεται εἰς

τὴν μεγαλειτέραν φορολογίαν, εἰς ἣν καὶ ὁ λιμὴν αὐτός. Οὕτως ὁ καρπὸς τῆς Μεσσηνίας, Ἡλείας κλπ. ἐνῶ κατ' εὐθείαν ἐξαγόμενος ἐκ τοῦ τόπου ὑποκειται εἰς 44 δραχ. φόρον, μεταφερομενος ἐν Πάτραις καὶ ἐξαγόμενος ἐκεῖθεν εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ὑποβάλλεται εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν 13 δραχ. Οὕτως ἀναίρεται ἡ ἀρχή, ἐπὶ τῆς ὁποίας ὤφειλε νὰ στηρίζεται ἡ διαφορὰ αὐτῆ τοῦ φόρου, ἡ δὲ φορολογία τοῦ ἐπαρχιακοῦ σταφιδοκάρπου, ἐξαγόμενου κατὰ τὸ πλεῖστον διὰ τῶν Πατρῶν, ἀφομοιοῦται πρὸς τὴν τοῦ Κορινθιακοῦ Κόλπου. Εἶναι ἀπορίας ἀξίον τῶν ὁρίστων τὸ τοιοῦτο δὲν ἐπέσυρε τὴν προσοχὴν τῶν ἀρμοδίων καὶ ἀμέτῳ ἐνδιαφερομένων, καὶ δὲν ἐζητήθη μέχρι τοῦδε ἡθελοκαταργεῖται τοῦ ἀτόπου, ἵνα τὸ πλεονέκτημα τῆς διαφορᾶς τοῦ φόρου παρακολουθῆ τὸ προϊόν μέχρι τῆς ἐξαγωγῆς του, ἀνεξαρτήτως τοῦ λιμένος διὰ τοῦ ὁποίου ἐνεργεῖται ἡ ἐξαγωγή αὐτῆ.

Εἰς τὴν ἄρσιν τοῦ ἀτόπου τούτου εἶχον καὶ ἔχουσι μὲν συμφέρον, ἄμεσον μὲν αἱ ἐπαρχίαι αἱ ἀπολαύουσαι τῆς ἥττονος φορολογίας, ἔμμεσον δὲ ἡ πόλις τῶν Πατρῶν, ἣτις ἐστὶ τὸ γενικὸν κέντρον τῆς κινήσεως καὶ ἐξαγωγῆς τοῦ σταφιδοκάρπου, καὶ ἣτις ἤθελεν ὠφελῆθαι σπουδαίως ἐκ τῆς ἄρσεως τοῦ προσθέτου φόρου τῶν 2 δρ. ὅστις ἐπιβαρύνει νῦν τὸν ἐκ τῶν ἄλλων ἐπαρχιῶν μεταφερόμενον αὐτόθι καρπὸν πρὸς ἐξαγωγήν.

Ἀπορεῖ τις τῶντι διὰ τὸ στενὸν τοῦ πνεύματος τοῦ ὀδηγήσαντος εἰς τὴν καθεστῶταν διάταξιν τῆς φορολογίας ταύτης. Οἱ νομοθετήσαντες τὸν περιορισμὸν τοῦ φόρου ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας μόνον, εἶχον ἴσως ὑπ' ὄψιν νὰ παράσχωσι διὰ τοῦ μέσου τούτου τὴν εὐκαιρίαν μελιζόνος ἀναπτύξεως τῶν παραλίων ἐκείνων διὰ τῆς ἐξ αὐτῶν κατ' εὐθείαν ἐξαγωγῆς τοῦ ἰδίου προϊόντος, καὶ οὐδόλως, ὡς φαίνεται, τὴν κατ' ἀξίαν ἐν γένει δικαιότεραν φορολογίαν.

Τοιαύτη ὁμως ἀνάπτυξις οὐδόλως δημιουργεῖται ἢ ὑποστηρίζεται ὑπὸ μόνῃς τῆς φορολογικῆς προστασίας. Πρέπει

νά προηγηθῆ ἡ ὑπαρξίς λιμένων, προκυμαιῶν, μέσων μεταφοράς καὶ φορτώσεως εὐχερῶν καὶ προχειρῶν, βοηθητικῶς δὲ εἰς ταῦτα νά ἐπέλθῃ καὶ ἡ εὐνοία τῆς φορολογίας, ὅπως ἐκ τούτων παρακινήθῃ ὁ φορτωτής νά προτιμήσῃ τὴν ἀπὸ τοῦ τόπου ἄμεσον εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐξαγωγήν. Ἀλλὰ καὶ ταῦτα πάντα εἰσὶν ἐπιανεπαρκῆ· ἡ σταφίς τῶν ἄλλων ἐπαρχιῶν συγκεντρῶνται ἐν Πάτραις, οὐχὶ κυρίως διότι εἶναι δυσχερῆς ἡ κατ' εὐθείαν ἐξαγωγή αὐτῆς, ἀλλ' ἵνα προσφερθῆ εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ἀγοραστῶν, διότι αἱ Πάτραι εἶναι οὐ μόνον τόπος σπουδαίας παραγωγῆς, ἀλλὰ κυρίως τὸ κέντρον τοῦ διεθνούς ἐμπορίου τοῦ προϊόντος τούτου. Ὅθεν εἶναι παράλογον νά νομίζῃ τις, ὅτι θά ἐμποδίσῃ τὴν συγκέντρωσιν τοῦ καρποῦ ἐπιβάλλων μεγαλειότερον φόρον, ἐνῶ ἡ συγκέντρωσις αὕτη εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ζητήσεως τοῦ προϊόντος καὶ τοῦ συμφέροντος τοῦ παραγωγοῦ.

Ἡ φορολογία τῆς σταφίδος εἶναι ἔμμεσος, ἥτοι ὁ ἐπ' αὐτῆς φόρος εἰσπράττεται κατὰ τὴν ἐξαγωγήν ἐν τοῖς τελωνείοις, κατὰ συνέπειαν καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἐμπορίου, καὶ δὲν ἐπιβαρύνει ἀμέσως τὸν παραγωγόν. Ἀπ' ἐναντίας ὁ δημοτικὸς καὶ λιμενικὸς φόρος, καίτοι καταβαλλόμενοι ἐπίσης ὑπὸ τοῦ ἐμπορίου ἐν τοῖς τελωνείοις, κρατοῦνται ὁμῶς ἀπὸ τοῦ ἰδιοκτῆτας καὶ συμψηφίζονται ἐν τῇ προσφερομένῃ ἀξίᾳ τῆς ἀγορᾶς, κατὰ τὸ ἐπικρατήσαν ἀνέκαθεν ἔθιμον. Οὕτω κυρίως μόνον ὁ μικρὸς οὗτος φόρος ἐπιβαρύνει τὸν παραγωγόν ἐνῶ ὁ ἐγγεῖος λεγόμενος ἐπιβαρύνει ἀμέσως τὸν καταναλωτὴν ἐν τῇ ἐξωτερικῇ ἀγορᾷ. Ἴσως δύναται τις νά ἰσχυρισθῆ, ὅτι καὶ ὁ τελευταῖος οὗτος φόρος ἐπιβαρύνει ἐπίσης τὸν παραγωγόν ἀλλ' ἐμμέσως. Ἐὰν μὴ ὑπῆρχε παντελῶς, ἢ ἤθελε προσφέρεισθαι ἀνωτέρα τιμὴ παρά τοῦ ἐμπορίου εἰς τὸν παραγωγόν, διατηρουμένης τῆς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ τιμῆς τοῦ προϊόντος, καὶ ὠφελουμένου ἐπομένως τοῦ ἐμπορίου, καὶ κατὰ συνέπειαν τοῦ παραγωγοῦ τὴν διαφορὰν τῆς τοῦ δασμοῦ δαπάνης, ἢ ἤθελεν ὠφελεῖσθαι ταύτην ὁ κατα-

ναλωτῆς προσφερομένου εἰς αὐτὸν εἰς εὐθηνότεραν τιμὴν τοῦ προϊόντος. Ἐν τῇ πρώτῃ περιστάσει ἡ ὠφέλεια τοῦ παραγωγοῦ εἶνε ἄμεσος, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ εἶναι ὅλως ἔμμεσος, διότι ἔνεκα τῆς εὐθηνότερας τιμῆς ἡ κατανάλωσις ἤθελεν ἐπεκταθῆ διὰ τοῦ χρόνου πολὺ περισσότερον, καὶ ἐπομένως ἡ ζήτησις ἤθελεν εἶσθαι ζωηροτέρα· ἐκ τῆς ζωηροτέρας δὲ ζήτησεως ἐπέρχεται αὐτὴ ἡ ὠφέλεια τοῦ παραγωγοῦ, καθὸ ἀξανομένης τῆς ἀγοραίας τιμῆς.

Ὅπωςδῆποτε ὁ φόρος οὗτος εἶναι ἀνεπαίσθητος διὰ τὸν ἐνταῦθα παραγωγόν, καὶ οὐδὲν ἔπηρεάζει τὴν προσφερομένην τιμὴν, ἐπιβαρύνεται δὲ δι' αὐτοῦ ὀλοκλήρως ὁ καταναλωτῆς.

Τὸ δημόσιον εἰσπράττει ἐκ τοῦ ἐγγεῖου φόρου περὶ τὰ 2,500,000 δραχμῶν, καὶ 1,000,000 περίπου οἱ διάφοροι δῆμοι τοῦ κράτους καὶ τὰ λιμενικὰ ταμεῖα, ὥστε 3 1)2 ἑκατομμύρια περίπου ἐν συνόλῳ εἰσπράττονται ἐκ τῶν φόρων τοῦ σταφιδοκάρπου.

Ἐν τούτοις εἰς τὰς πλείστας ἀγορὰς τῆς καταναλώσεως ὁ σταφιδόκαρπος ὑπόκειται εἰς βαρυτάτους δασμούς. Ἐν Ἀγγλίᾳ μέχρι τοῦ 1834 ἐπλήρουν τὸν ὑπέρογκον δασμὸν 44 σελινίων κατὰ στατῆρα, ἥτοι 572 δρ. κατὰ χιλιάδα ὡς ἐγγιστα!

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἠλαττώθη εἰς τὸ ἡμισυ ἥτοι σελ. 22 καὶ 6 δηνάρια μέχρι τοῦ 1844, ὅτε ἐκ νέου ἠλαττώθη εἰς σελ. 15 καὶ 9 δηνάρια. Τῷ δὲ 1860 ἠλαττώθη αὐτὴ ὁ δασμὸς εἰς σελ. 7 μόνον κατὰ στατῆρα, ἥτοι δραχ. 92 περίπου κατὰ χιλιάδα λιτρῶν.

Ἀπὸ τοῦ 1860 μέχρι σήμερον ὑφίσταται ἀναλλοίωτος ὁ φόρος οὗτος.

Ἐν ταῖς ἄλλαις χώραις ἡ φορολογία ἔχει ὡς ἐξῆς.

Ἐν Ἀμερικῇ 1 1/2 ἑκατοστὰ (cents)
τὴν λίτραν ἥτοι περίπου . . . . . 94 δρ. τὴν χιλ.
Ἐν Γερμανίᾳ 4 πρωσσικὰ τάληρα

(thalers) περίπου	154	δρ. κατά χιλ.
Ἐν Αὐστρία 1 φλωρίνιον περίπου . .	20	» »
Ἐν Βελγίῳ 7 φράγκα τὰ 100 χιλιά- γραμμα περίπου	57	» »
Ἐν Ὀλλανδία 1 ¹ / ₂ φλωρίν. περίπου	16,25	» »
Ἐν Γαλλία 40 ἑκατ. τοῦ φρ. περίπου	2,14	» »

Ἐν Ῥωσσία ὑπάρχει ἐλεύθερος, ὅταν γίνηται χρῆσις τοῦ προϊόντος ὡς ξηροῦ καρποῦ, ὑπάγεται δὲ εἰς βαρυτάτην φορολογίαν, ἐσχάτως θεσπισθεῖσαν, ὡς ὕλη πνευματοποιίας.

Καίτοι οὕτως ὑπὸ βαρείας φορολογίας πιεζομένη ἡ καταναλώσις ἐν ταῖς ἐξωτερικαῖς ἀγοραῖς, οὐχ ἤττον ἔλαβεν εὐρεῖαν ἀνάπτυξιν, καὶ εἰς τιμὰς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον ἐπικερδεῖς. Ὅποια ἄρα ἤθελεν εἶσθαι ἡ ἐξόδευσις ἐὰν αὕτη ἀπηλλάσσετο τῶν πολλαχοῦ ὑπερόγκων δασμῶν;

Τοῦτο ὄφειλε νὰ σκεφθῆ ἡ ἡμετέρα Κυβέρνησις καὶ διὰ καταλλήλων ἐνεργειῶν νὰ ἐπιδιώξῃ εἰμὴ τὴν ἐντελῆ κατάργησιν, τοῦλάχιστον τὴν ἐλάττωσιν τοῦ δασμοῦ ὅπου οὗτος ὑπάρχει μάλιστα ὑπέρογκος, καὶ ἡ καταναλώσις εἶναι σπουδαία.

Ἡ Ἀγγλία εἶναι ὁ πρῶτιστος καὶ κυριώτατος καταναλωτὴς τοῦ ἡμετέρου προϊόντος, καίτοι δὲ ἡ φορολογία ἡλαττώθη σπουδαίως ἐκ διαλειμμάτων, οὐχ ἤττον καὶ εἰς ὁ σημεῖον σήμερον εὐρίσκεται (τῶν 7 σελ. τὸν στατήρα) εἶναι ἔτι ὑπέρογκος, ἀναλογοῦσα πρὸς 50 τοῖς ἑκατὸν καὶ πλέον ἐπὶ τῆς ἀρχικῆς ἀξίας αὐτοῦ. Ἡ φορολογία αὕτη εἶναι ἀναντιρρήτως σπουδαῖον πρόσκομμα εἰς τὴν εὐρυτέραν ἀνάπτυξιν τῆς καταναλώσεως, τῆς ὁποίας ἡδύνατο νὰ τύχῃ τὸ προϊόν τοῦτο ἐν Ἀγγλίᾳ παρὰ τῆ ἐργατικῆ ἰδίως τάξει, καὶ γενικώτερον ὡς ὕλη πνευματοποιίας.

Ἐὰν ὁ φόρος οὗτος κατηργεῖτο, ἡ ἡλαττοῦτο ἐπαισθητῶς τοῦλάχιστον, ἡ ἀγοραία τιμὴ ἐν τῷ τόπῳ τῆς καταναλώσεως ἤθελεν ἐλαττωθῆ ὅπωςδὴποτε, εἴτε καθ' ὅλοκληρον τὴν διαφορὰν τοῦ δασμοῦ, εἴτε καὶ κατὰ μέρος μόνον, οὕτω

δὲ προσφερομένου εἰς εὐθηνότεραν τιμὴν τοῦ καρποῦ, τὸ στάδιον τῆς καταναλώσεως αὐτοῦ ἤθελεν εἶσθαι πολὺ εὐρύτερον, καὶ τὸ μέλλον τοῦ προϊόντος ἀσφαλέςτερον.

Ἐν Ἀγγλίᾳ πολλάκις κατεβλήθησαν προσπάθειαι ὑπὸ τοῦ ἐμπορίου πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς καταργήσεως τοῦ δασμοῦ τούτου, πλεόν δὲ ἡ ἀπαξ ἀνεμένετο μετὰ πεποιθήσεως ἡ κατάργησις αὐτῆ. Ἀτυχῶς ὁμως οὐδὲν μέχρι τοῦδε ἐγένετο. Ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις πρό τινων ἐτῶν, πρωθυπουργοῦντος τοῦ Γλάδστωνος, καὶ ὑπουργοῦντος ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Lowe, εἶχε δηλώσει προθυμίαν εἰς τοῦτο, καὶ ἀπῆται παρ ἡμῶν ὡς ἀντάλλαγμα τὴν κατάργησιν τοῦ δασμοῦ εἰδῶν τινων τῆς εἰσαγωγῆς μος, προερχομένων ἐξ Ἀγγλίας, ὡς τοῦ σιδήρου, νημάτων κλπ. Ἡ ἡμετέρα Κυβέρνησις τότε οὐδόλως ἐμβαθύνουσα εἰς τὴν ὠφέλειαν ἣν ἤθελεν ἀρυσθῆ τὸ ἔθνος ἐκ τῆς τοιαύτης καταργήσεως, καὶ ὑπὸ στενῶς ταμειυτικῶν ἰδεῶν ἐμπορουμένη, κατὰ τὸ σύνθηρες, δὲν ἔσπευσε νὰ ἀποδεχθῆ τὰς ἀγγλικὰς προτάσεις, καὶ οὕτως ἀπωλέτη ἡ καλλιτέρα εὐκαιρία πρὸς ἐπιτυχίαν σιουδαίου πλεονεκτήματος ὑπὲρ τῆς τύχης τοῦ σταφιδοκάρπου.

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ ἡμετέρα Κυβέρνησις ἐδείχθη, ὡς πάντοτε, ἥκιστα πρακτικὴ καὶ λίαν ταμειυτικὴ. Ἀνελογίσθη ὅτι καταργοῦσα τὸν ἐπὶ τοῦ σιδήρου κλπ. δασμὸν, ἤθελεν στερηθῆ χιλιάδων τινῶν ἀμέσου προσόδου, τὰς ὁποίας οὐδόλως ἤθελεν ἀναπληρώσει ἡ ἐπέκτασις τῆς τοῦ σταφιδοκάρπου καταναλώσεως ἐν Ἀγγλίᾳ. Ἡ ἐλάττωσις δὲ τῆς προσόδου ἤθελεν εἶσθαι ἔτι μείζων, καθόσον ἤθελεν ἴσως ὑποχρεωθῆ ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπεκτείνῃ τὸ αὐτὸ μέτρον τῆς ἀτελείας καὶ πρὸς ἕτερα κράτη διὰ τὰ αὐτὰ εἶδη. Ἐντεῦθεν ὑπελόγησεν ἀμέσως ἡ Κυβέρνησις τὸ προκῦψον ἔλλειμμα ἐν τῷ προ-ὀπολογισμῷ τῆς, καὶ ἔστη ἀμηχανοῦσα.

Ἐν πρώτοις ἐπιτραπήτω νὰ νομίζωμεν, ὅτι οὐδόλως ὑπεχρεοῦτο ἡ Κυβέρνησις νὰ γενικεύσῃ τὸ μέτρον τῆς ἀσυδοσίας τῶν ζητουμένων εἰδῶν δι' ὅλα τὰ κράτη, καθότι τὸ μέτρον

τούτο, καθόσον ἀφορᾷ τὴν Ἀγγλίαν, ἤθελε στηρίζεσθαι εἰς ὄλως εἰδικὴν περίπτωσιν ἀμοιβαιότητος ἀτελείας, συμφωνουμένης ἐκ τῶν προτέρων μεταξὺ τῶν δύο κρατῶν. Ἄλλὰ καὶ εἰάν τὰ ἄλλα κράτη ἤθελον τυχόν ἀποδεχθῆ τὴν αὐτὴν ἀμοιβαιότητα, ἀγαθὴ τύχη!, ἡ Κυβέρνησις ὤφειλε νὰ σπεύσῃ εἰς παραδοχὴν τούτου. Ἄλλ' οἱ συντάχται τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐρωτῶσι, πότεν θέλουσιν ἀναπληρώσει τὸ προκῦφον ἔλλειμμα;

Ἡρῶτον ἐξ αὐτῆς τῆς ἀναπτύξεως τῆς καλλιεργείας τῆς σταφιδαμπέλου, ἣτις βαθμηδὸν ἤθελεν ἀναπληρώσει τὸ κενὸν πληρῶνουσα φόρους διὰ τὰς καλλιεργουμένας καὶ γονιμοποιουμένας ἐκτάσεις· δεύτερον, ἃς εὐρεθῶσι καὶ ἄλλοι πόροι.

Ὁ Ἐμπορικὸς Σύλλογος Πατρῶν, κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην εἶχεν ὑποβάλει δι' ἐκθέσεώς του γνώμην, ν' ἀντικατασταθῆ τὸ ἔλλειμμα διὰ τῆς ἐπιβολῆς ἀνωτέρου φοροῦ ἐπὶ τῶν καπνῶν καὶ τῶν πνευματωδῶν ποτῶν ἰδίως.

Τὴν γνώμην ταύτην, ὄλως ξένην τοῦ προκειμένου θεματος, δὲν ἐπιχειροῦμεν νὰ ἐξετάσωμεν, καθόσον εἶναι ἔργον τῶν ἀρμοδίων νὰ ἀνεύρωσι τὸ προσφορῶτερον μέσον τῆς ἀναπληρώσεως τῆς δημοσίας προόδου, τῆς ἐλαττωθησομένης διὰ τῆς καταργήσεως δασμοῦ τινος.

Ἐν τούτοις διὰ τῆς καταργήσεως τοῦ δασμοῦ τῆς σταφίδος ἐν Ἀγγλίᾳ εἶναι ἀναμφήριτον ὅτι θέλει προκῦφει αὐξήσις τῆς καταναλώσεως, καθ' ὅσον εἶναι βεβαιωμένον ὅτι τόσῳ μείζων εἶναι αὐτὴ, ὅσῳ ἡ τιμὴ εἰς τὴν ὁποίαν προσφέρεται ὑπὸ τοῦ ἐμπορίου εἶναι εὐθηνότερα. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι ἡ αὐξήσις δὲν δύναται διὰ μιᾶς νὰ προβῆ ἀπότόμως εἰς μεγάλας διαστάσεις, καὶ ἂν ἔτι ὑποτεθῆ, ὅπερ καὶ πιθανώτερον, ὅτι ὀλόκληρος ἡ διαφορὰ τοῦ δασμοῦ θέλει ἐκπεσθῆ ἐκ τῆς ἀγοραίας τιμῆς, ἤτοι ὅτι ὁ σταφιδόκαρπος θέλει προσφέρεσθαι εἰς τιμὴν ἐλάσσονα κατὰ 7 σελ. καὶ ἐπομένως ἡ κατάργησις τοῦ δασμοῦ θέλει εἶσθαι πρὸς ὄφελος ἄμεσον τοῦ καταναλωτοῦ· οὐχ' ἤττον ἡ αὐξήσις τῆς καταναλώσεως ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος θέλει ἐξασφαλισθῆ καὶ θέλουσιν

ἴσως παρουσιασθῆ καὶ ἄλλαι διέξοδοι εἰς τὴν κατανάλωσιν ταύτην, ὡς ἐσχόμεν ἤδη τὸ παράδειγμα τῆς ἐν Γαλλίᾳ ἀναφανίσσης ἀπὸ τινος χρήσεως τοῦ προϊόντος ἡμῶν πρὸς οἰνοποιίαν καὶ πνευματοποιίαν.

Τοῦ σταφιδόκαρπου ἡμῶν χρήσις, ὡς γνωστὸν, γίνεται ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις χώραις ὡς ξηροῦ καρποῦ καὶ ὠφελίμου θρεπτικῆς ὕλης. Τὸ σχετικῶς ὑψηλὸν τῆς τιμῆς αὐτοῦ δὲν ἐπέτρεψε μέχρι τοῦδε τὴν χρῆσιν αὐτοῦ εἰς παραγωγὴν οἴνων καὶ οἰνοπνευμάτων, καίτοι ἐν Ἀγγλίᾳ ἀνεγνωρίσθη πρὸ πολλοῦ ἡ χρησιμότης αὐτοῦ ὡς ἀρίστης ὕλης πνευματοποιίας. Οἱ ἄγγλοι ἐργοστασιάρχαι, καίτοι τυχόντες ἐνίοτε εὐκαιρίας νὰ ἀποκτήσωσι τὸν καρπὸν τοῦτον εἰς εὐτελεῖς τιμὰς συμφερούσας διὰ τὴν χρῆσιν αὐτοῦ εἰς πνευματοποιίαν, δὲν ἐτόλμησαν νὰ μεταχειρισθῶσιν αὐτὸν πρὸς τούτο, διότι δὲν ἦσαν βέβαιοι περὶ τῆς καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ἐπιτυχίας τῶν τιμῶν τούτων. Ἐπειδὴ δὲ ὁ σταφιδόκαρπος εἶναι ἀναντιρρήτως ἡ προσφορῶτέρα ὕλη πνευματοποιίας, καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ παραγόμενον ἐπομένως οἰνόπνευμα ἀσυγκρίτως ἀνωτέρας ποιότητος, οἱ λίαν πρακτικοὶ Ἀγγλοὶ ἐνόησαν ὅτι ἤθελον ζημιωθῆ ἐθίζοντες τοὺς πελάτας αὐτῶν εἰς προϊόν ἀνωτέρας ποιότητος, τὴν παραγωγὴν τοῦ ὁποίου δὲν ἤθελον ἔχει πάντοτε ἐξησφαλισμένην, οὕτω δὲ προτιμῶσι νὰ περιορίζωνται εἰς τὰς ὕλας τὰς ὁποίας ἔχουσι πάντοτε προχειροῦς καὶ ἀφθόνοους, καίτοι ὑποδεεστέρας ποιότητος.

Ἡ σταθερὰ ὑποτίμησις τῆς ἀξίας κατὰ 7 σελίνια (καταργουμένου τοῦ δασμοῦ) ἤθελε βεβαίως πείσει τοὺς ἐργοστασιάρχας ἄγγλους νὰ κάμωσι χρῆσιν τοῦ σταφιδόκαρπου καὶ εἰς οἰνοπνεύματα, διότι οὕτως ἤθελον ἔχει ἐξησφαλισμένην τὴν τακτικὴν προμήθειαν τῆς ὕλης ταύτης, καὶ ἐπομένως ἡ κατανάλωσις ἤθελεν ὑπεραυξήσει, σὺν τῇ ἐπαυξήσει καὶ τῆς γενικῆς καταναλώσεως τοῦ προϊόντος ὡς καρποῦ καὶ θρεπτικῆς ὕλης,

Οὕτως ἤθελεν ἐπέλθει ἔμμεσος ἢ ὠφέλεια τοῦ ἐνταῦθα παραγωγοῦ, ἐκ τῆς αὐξήσεως τῆς ζητήσεως, καὶ τῆς σχετικῆς αὔθις ὑπερτιμήσεως. Τὸ δὲ δημόσιον ἐπίσης ἤθελεν ὠφελῆθαι ἐκ τῆς μείζονος ἐπεκτάσεως τῆς καλλιεργείας καὶ συνεπῶς τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς, ἐκ τῆς ὁποίας ἤθελεν αὐξήσῃ καὶ ἡ πρόσδοδος τοῦ δημοσίου, οὕτω δὲ ἢ ὡς θυσία ἐκ μέρους αὐτοῦ θεωρουμένη, ἢτοι τῆς ἀτελείας εἰδῶν τινῶν, ἤθελεν ἀποβῆ τοῦναντίον πηγῆ αὐξήσεως προσόδου εἰς αὐτὸ, καὶ σπουδαίας ἀναπτύξεως τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου.

Ἡ Ἀγγλία ἐκ τοῦ δασμοῦ ἐπὶ τοῦ ἡμετέρου σταφιδοκάρπου εἰσπράττει περὶ τὰς 350.000 ἕως 400.000 λιρῶν στερλινῶν ὡς ἔγγιστα, ἢτοι 11 ἕως 12 ἑκατομμύρια δραχμ. Τὸ ποσὸν τοῦτο διὰ τὴν Ἀγγλίαν βεβαίως δὲν εἶναι μέγα τι· εἶναι οὐχ ἦττον πάντοτε σπουδαῖον κονδύλιον εἰς προϋπολογισμὸν φέροντα ἔλλειμμα, ὅπως κατὰ κακὴν τύχην ἀπέβη καὶ ὁ ἀγγλικὸς ἐπ' ἐσχάτων. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ἡ κατάργησις κατ' ἀνάγκην θὰ ἐπεκταθῆ ἐπὶ ὄλων τῶν ξηρῶν καρπῶν, οἵτινες ὑπόκεινται καὶ νῦν εἰς τὸν αὐτὸν δασμὸν, οὕτω δὲ ἢ ἐλάττωσις τῆς προσόδου διὰ τὸ ἀγγλικὸν δημόσιον θὰ ἦναι διπλασία. Ἐνεκα τῶν λόγων τούτων εἶναι ὄλως ἀπίθανον ὅτι δυνάμεθα νὰ ἐλπίσωμεν προσεχῆ τινα λύσειν τοῦ ζητήματος τούτου, μετὰ τὰ τελευταῖα μάλιστα πολιτικὰ γεγονότα, ἅτινα οὐ μικρὸν ἐπεβάρυναν τὸ ἀγγλικὸν δημόσιον.

Οὐχ' ἦττον ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ μὴ παραλείψῃ οὐδεμίαν εὐκαιρίαν ὅπως καὶ αὔθις ἀνακινήσῃ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο παρὰ τῆ ἀγγλικῆς, καὶ μὴ ὀκνήσῃ νὰ παρέξῃ τὰς ζητηθησομένας τυχόν εἰς ἀντάλλαγμα εὐκολίας ἀτελειῶν, ἔστω καὶ διὰ προσωρινῆς τινος θυσίας τῶν προσόδων αὐτῆς, ὅπως οὕτως ὑποστηρίξῃ καὶ ἐξασφαλίσῃ τὸν σπουδαιότερον παράγοντα τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου, τὴν γεωργίαν καθόλου, καὶ εἰδικώτερον τὴν καλλιέργειαν τῆς σταφιδαμπέλου, ἐκ

τῆς τύχης τῆς ὁποίας, ὡς γνωστὸν, ἐπηρεάζεται σπουδαίως ἡ ἐθνικὴ οἰκονομία.

Εἰς 38 ἑκατομμύρια δραχμῶν περίπου ἀνέρχεται τὸ εἰσάχθην εἰς τὸν τόπον χρῆμα ἐκ τῆς τελευταίας ἐσοδείας τοῦ σταφιδοκάρπου, περιπλέον δὲ τὸ δημόσιον εἰσέπραξε περὶ τὰ 2 $\frac{1}{2}$ ἑκατομμύρια φόρον ἐξ αὐτοῦ, καὶ 1 ἑκατομμύριον εἰσέτι οἱ διάφοροι δῆμοι, περὶ τὰ 5 δὲ ἑκατομμύρια εἶτι εἶναι ἴσως ἡ ἀξία τῆς πρὸς ἐξαγωγὴν διασκευῆς καὶ ἐργασίας. Ἀλλὰ εἰς μόνα τὰ δύο πρῶτα κονδύλια περιοριζόμενοι, ἔχομεν ποσὸν ὑπὲρ τὰ 40 ἑκατομμύρια, ἢτοι πλεόν τοῦ ἡμίσεως τῆς ἀξίας τῆς ὄλης ἐξαγωγῆς τοῦ κράτους.

Ἡ ἀντιστοιχοῦσα ἀξία πρὸς τὴν ὄλην καλλιεργούμενην ἔκτασιν, συνισταμένην, ὡς εἶδομεν, ἐκ 400.000 στρεμμάτων ἐν Ἑλλάδι καὶ Ἐπτανήσῃ, ἀνέρχεται κατὰ μέσον ὄρον εἰς 200 ἑκατομμύρια δραχμῶν ὡς ἔγγιστα, 20 δὲ ἑκατομμύρια καταβάλλονται ἐτησίως κατ' ἐλάχιστον ὄρον διὰ τὴν καλλιέργειαν καὶ παραγωγὴν τοῦ προϊόντος, καὶ ἕτερα 7 περίπου ἑκατομμύρια εἰς φόρους καὶ ἐξοδα διὰ τὴν ἐξαγωγὴν αὐτοῦ. Ἐντεῦθεν ὅποια κίνησις καὶ ἐπασχόλησις κεφαλαίων, ὅποια ἐργασίας πηγῆ, καὶ πάροχος εὐημερίας διὰ τὸν ἐργατικὸν λαόν !

Ἦφ' ὄλας λοιπὸν τὰς ἐπόψεις ὁ σταφιδοκάρπος ἀποτελεῖ σπουδαιότατον στοιχεῖον τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου τῆς χώρας, καὶ ἐπομένως τὸ προϊόν τοῦτο ἀξιοῦται ἰδιαιτέρας τινὸς μερίμνης καὶ προστασίας παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἣτις ὀφείλει διὰ παντὸς μέσου νὰ ἐμψυχῶνῃ καὶ ἐνθαρρύνῃ τὴν ἀνάπτυξιν αὐτοῦ, προνοοῦσα ἐπίσης καὶ περὶ τῶν ἀναγκαίων μέτρων πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς καταναλώσεως τοῦ ἐν ταῖς ξέναις ἀγοραῖς. Τὰ μέτρα ταῦτα εἰσὶν, ὡς προερρέθη, ἢ συνεννόησις μετὰ τῶν ἄλλων κρατῶν, καὶ ἢ δι' ἀμοιβαίων παραχωρήσεων καὶ ἐμπορικῶν συμβάσεων παροχῆ εὐκολιῶν καὶ ἀτελειῶν, διὰ τῶν ὁποίων, ὑποβιβάζομένων τῶν δασμῶν, οἵτινες βαρύνουσι αὐτὸ, καθίσταται εὐωρότερον πρὸς τοὺς

καταναλωτάς, καὶ ἐπομένως ἐξαπλοῦται ἡ χρῆσις αὐτοῦ πολὺ ταχύτερον καὶ εὐκολώτερον.

Ἡ πρόνοια τῆς Κυβερνήσεως εἶναι τόσῳ μᾶλλον ἀναγκαία ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅσω ἡ παραγωγή λαμβάνει τεραστίαν αὐξησιν ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος, καὶ συντόμως θὰ εἶναι κολοσσιαῖον τὸ ποσὸν αὐτῆς, μετὰ τὰς τελευταῖον μάλιστα γενομένας ἀπεράντους νέας ἐμφυτεύσεις, μετὰ τὸν «περὶ δηλώσεων» νόμον. Ἡ δυσανάλογος αὐξήσις τῆς παραγωγῆς πρὸς τὴν κατανάλωσιν εἶναι φόβος μὴ ἐπιφέρει κρίσιν, καὶ ἡ κρίσις αὕτη ἔσται σχεδὸν ἐπὶ θύραις, κατὰ τὴν τελευταίαν ἐσοδείαν (1878) ὅτε, ὡς ἀπὸ μηχανῆς θεός, ἀνεφάνη ἀπροσδοκῆτως νέα διέξοδος τοῦ προϊόντος, ἡ ἐν Γαλλίᾳ εἰσαγωγή καὶ χρῆσις αὐτοῦ διὰ οἰνοποιίαν καὶ πνευματοποιίαν.

Ἡ παραγωγή τοῦ 1878, ὡς εἶδομεν, ἀνῆλθεν εἰς τὸ ποσὸν τῶν 217,500,000. Προστιθεμένου δὲ καὶ τοῦ καταλοίπου τοῦ προηγουμένου ἔτους ἐκ τόνων 22,491, ἤτοι 47,904,000, εἶχομεν ἐν ὄλῳ ποσὸν ἐκ 265 $\frac{1}{2}$ ἑκατομμυρίων σταφιδοκάρπου προσφερομένου εἰς τὴν κατανάλωσιν. Τὸ καταπληκτικὸν τοῦτο ποσὸν δὲν ἠδύνατο ἢ νὰ ἐπηρεάσῃ σπουδαίως τὴν ἀξίαν, καὶ νὰ περιαγάγῃ τὸ προϊόν εἰς κρίσιμον θέσιν. Οὕτω συνέβη πράγματι νὰ κατέλωτιν οἱ τιμαὶ τοῦ κοινῆς πράγματος μέχρι τῶν 18 σελινίων καὶ κάτω ἀκόμη, ἐὰν δὲ μὴ ἐπήρχετο ἡ ζωνηρὰ ἐν Γαλλίᾳ ζήτησις ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἔτους, αἱ τιμαὶ ἐν Ἀγγλίᾳ ἤθελον ἔτι ἐκπέσει, καὶ οὐδόλως ἀπίθανον ὅτι ἤθελον ὅτι ἤθελον φθάσει καὶ μέχρι τῶν 10 καὶ 12 σελινίων.

Εὐτυχῶς ὅμως τὸ κακὸν τῆς μεγάλης ἐκπτώσεως τῆς τιμῆς ἐπέφερε σπουδαῖον ὠφέλημα τοῦ νὰ τραπῆ ἡ προσοχὴ τῶν ἐν Γαλλίᾳ οἰνοποιῶν, στενοχωρημένων ἤδη ἐκ τῶν αὐτόθι συνειπειῶν τῆς μάστιγος τῆς φυλλοξήρας, πρὸς τὸ ἡμέτερον προϊόν. Ἡ Γαλλία μέχρι τοῦδε ἦτο ἐκ τῶν χωρῶν τῶν ἐλαχίστην καὶ ἀσήμαντον ποιουμένων χρῆσιν τῆς Κορινθιακῆς σταφίδος ὡς ξηροῦ καρποῦ, ἐν αὐτῇ δὲ τῇ παγ-

κοσμίῳ καταναλώσει, τὸ παρ' αὐτῆς ἐξοδευόμενον ποσὸν συγκατηριθμεῖτο ἐν τῇ στήλῃ τῶν «διαφόρων ἄλλων κρατῶν». Ἀπὸ τοῦ 1877, ἔνεκα τῆς εἰς τοὺς ἀμπελῶνας αὐτῆς γενομένης ἐκ τῆς φυλλοξήρας ἤδη καταστροφῆς, καὶ τῆς μειώσεως τῆς οἰνικῆς παραγωγῆς, ἐστράφη ἡ προσοχὴ τῶν Γάλλων εἰς τὴν σταφίδα, καὶ περὶ τὸ τέλος τοῦ ἔτους ἐκείνου ἠγόρασαν καὶ εἰσήγαγον ποσὸν τι σταφιδοκάρπου πρὸς δοκιμὴν διὰ οἰνοπνευματοποιίαν.

Οὕτω τὸ ἐπιὸν ἔτος 1878, ὅτε ἡ ἐκπτώσις τῶν τιμῶν κατέστησε τὸ προϊόν τοῦτο προσιτὸν διὰ τοιαύτην χρῆσιν, ἔσπευσεν ἡ Γαλλία νὰ προμηθευθῇ σπουδαῖα ποσὰ, καὶ ἐντεῦθεν κατ' εὐθείαν, καὶ ἐξ Ἀγγλίας, καὶ ἐξ αὐτῆς ἔτι τῆς Ἀμερικῆς, ὅπου ὑπῆρχον παλαιὰ ἀποθέματα.

Ἐκ μόνης τῆς Ἀγγλίας ἐξήχθησαν διὰ τὴν Γαλλίαν ἀπὸ τοῦ Μαρτίου 1878 μέχρι τοῦ Ἰουνίου 1879 8,500 τόνοι, ἤτοι περὶ τὰ 18 $\frac{1}{2}$ ἑκατομμύρια, ἐξ Ἀμερικῆς δὲ μετεβιβάσθησαν αὐτόσε ἕτερα πέντε ἑκατομμύρια περίπου, ἐστάλησαν δὲ κατ' εὐθείαν ἐντεῦθεν περὶ τὰ 8 ἑκατομμύρια.

Τὸ ὅλον ἐν Γαλλίᾳ εἰσαχθὲν ποσὸν κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο συμποσοῦται εἰς 30 ἑκατομμύρια περίπου, ἐκτὸς δὲ τούτων 2,000 τόνοι παλαιοῦ καρποῦ (τοῦ 1877) μένοντος ἔτι ἐν Ἀγγλίᾳ (τὴν 30 Ἰουνίου 1879) εἶναι προσδιωρισμένοι πρὸς ἐξαγωγήν εἰς Γαλλίαν.

Οὕτως ἡ Γαλλία, τέως ἀδιάφορος πρὸς τὸν ἡμέτερον σταφιδόκαρπον, κατέστη ἐν μικρῷ διαστήματι ἡ σημαντικωτέρα μετὰ τὴν Ἀγγλίαν ἀγορὰ καταναλώσεως, καὶ διὰ τῆς ζήτησεως αὐτῆς ἔσωσε τὸ προϊόν ἐκ τῆς ἀπειλούσης αὐτὸ κρίσεως.

Ὁ σκοπὸς διὰ τὸν ὁποῖον χρησιμεύει ὁ καρπὸς οὗτος ἐν Γαλλίᾳ εἶναι πρὸς κατασκευὴν οἴνων καὶ οἰνοπνευμάτων. Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον δὲν ἔχει ἀνάγκην τῆς καλῆς ποιότητος, ἀλλὰ τῆς εὐτελεστερας καὶ εὐθηνότερας. Διὰ τοῦτο ἐξήντησε σχεδὸν ἅπασαν τὴν ἐν Ἀγγλίᾳ παρακατα-

θήκην του παλαιού πράγματος (του 1877), τὸ ὅποιον ἦτο, ὡς εἰκός, τὸ σχετικῶς εὐθηνότερον. Αἱ τιμαὶ τὰς ὁποίας ἐπλήρωσε κατ' ἀρχὰς ἦσαν ἀπὸ 22 ἕως 24 φράγκα τὰ 100 χιλιόγραμμα, ἀντιστοιχοῦσαι πρὸς δρ. 118 ἕως 129 κατὰ χιλιάδα λιτρῶν. Δὲν ἐβράδυναν ὁμῶς πολὺ αἱ τιμαὶ αὗται νὰ ὑψωθῶσι, καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ τρέχοντος ἔτους (1879) ἐφθασαν ἤδη εἰς 30 φρ. καὶ μετ' οὐ πολὺ προέβησαν βαθμῆδόν αὐξανόμεναι μέχρι τῶν 36 φρ. τὰ 100 χιλιόγραμμα ἦτοι δρ. 194 τὴν χιλιάδα!

Ἡ πρόσδος αὕτη τῆς τιμῆς ἦτο ὄλως ἀνέλπιστος, διότι ὑπερτέρησε κατὰ πολὺ τὴν ἐν Ἀγγλίᾳ προσφερομένην τιμὴν εἰς τὴν ποιότητα ταύτην, καὶ οὕτως ἐπέφερε καὶ αὐτόθι τὴν ἀνατίμησιν τοῦ εἶδους, καὶ ἰδίως τῶν ὑποδεεστέρων ποιότητων, ἢ ἀξία τῶν ὁποίων εἶχε κατέλθει ἐν Ἀγγλίᾳ μέχρι τῶν 12 ἕως 13 σελινίων τὸν στατῆρα διὰ παλαιὸν πρᾶγμα.

Ἀπὸ τοῦ 1851 οὐδέποτε εἶχε φθάσει εἰς τοσοῦτον εὐτελεῖς σημεῖον ἡ τιμὴ τοῦ σταφιδοκάρπου ἐν Ἀγγλίᾳ. Κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο μόνον εὐρίσκομεν τὴν τιμὴν κάτω ἔτι τῶν 12 ἕως 13 σελ. τῆς σημερινῆς ἐποχῆς, διότι εἶχε φθάσει εἰς τὰ 19 ἕως 19.6 σελ. τὸν στατῆρα, ἀλλ' ὑπὸ δασμὸν 17.6 σελ. ὥστε περὶ τὰ 2 μόνον σελίνια ἔμενε καθαρὰ ἀξία εἰς τὸν κάτοχον, ἐνῶ ἤδη ἐπὶ τῶν 12 σελινίων μένουσι τὰ 5 εἰς αὐτόν.

Ὁ ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς δασμὸς ἐν Γαλλίᾳ εἶναι, ὡς εἶδομεν, 0,40 φρ. τὰ 100 χιλιόγραμμα, 30 ἑκατοστὰ εἶναι δικαίωμα τελωνείου, καὶ 10 ἑκατοστὰ δικαίωμα στατικῆς ἐπὶ τῶν 100 χιλιόγραμμων, ὅπερ ἀντιστοιχεῖ πρὸς δρ. 2,14 κατὰ χιλιάδα λιτρῶν. Ὁ δασμὸς οὗτος εἶναι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἐν πάσαις ταῖς ἄλλαις χώραις ἐπιβαρυνόντων τὸ προϊόν ἡμῶν, καὶ τοῦτο ὑπῆρξεν εὐτυχῆς σύμπτωσις, καὶ σπουδαίως συνετέλεσεν εἰς τὴν διευκόλυνσιν τῆς αὐτόθι εἰσαγωγῆς, διότι δὲν ἐπεβαρύνετο ἐπαισθητῶς ἡ ἀρχικὴ ἀξία τοῦ

καρποῦ, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ χρῆσις αὐτοῦ ἀπέβαινε ἐπικερδῆς.

Ὡστε εἰς τρεῖς κυρίως αἰτίας ὀφειλομεν τὴν νέαν ταύτην καὶ σπουδαίαν διεξοδὸν τοῦ ἡμετέρου προϊόντος : α') εἰς τὴν ἔκτακτον ἀφθονίαν τῆς τελευταίας ἐσοδείας, καὶ τῆς σημερινῆς ἐκ τούτου ἐκπτώσεως τῶν τιμῶν, β') εἰς τὸν μικρὸν δασμὸν τῆς εἰσαγωγῆς ἐν Γαλλίᾳ καὶ γ') εἰς τὰς συνεπειὰς τῆς φυλλοξήρας.

Αἱ συνέπειαι τῆς νόσου ταύτης, τῆς ἐρημωτάσης, ὡς εἶδομεν, τὰς πλείστας ἀμπελοφόρους ἐπαρχίας τῆς Γαλλίας, ὑπῆρξαν βεβαίως πρώτη ἀφορμὴ ὅπως στραφῆ ἡ προσοχὴ τῶν Γάλλων εἰς ἀναζήτησιν ἄλλης καταλλήλου ὕλης πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν τῆς ἀπεράντου οἰνοποιητικῆς βιομηχανίας αὐτῶν· ἐνεκα τούτου ἡ φυλλοξήρα ὤφειλεν ἴσως νὰ θεωρηθῆ ὡς πρώτη αἰτία τῆς εἰσαγωγῆς τῆς χρήσεως τοῦ σταφιδοκάρπου. Ἀλλ' ἡ ἐκ τῆς φυλλοξήρας προκύψασα ἀνάγκη δὲν ἤρκει νὰ προκαλέσῃ μόνη τὴν χρῆσιν ταύτην· ἔπρεπε νὰ συνδυασθῆ ἡ ἀνάγκη αὕτη μετὰ τῆς εὐθηνίας τῶν τιμῶν, ὅπως καταστήσῃ προσιτὸν εἰς τὴν βιομηχανίαν τὸ προϊόν ἡμῶν Ἡ φυλλόξηρα, ὡς γνωστὸν, μαστίζει πρὸ πολλοῦ ἤδη τὴν Γαλλίαν, καὶ πρὸ πολλοῦ καταναλίσκει αὕτη ξένον ὕλικόν πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν τῆς, ἀνευ δὲ τῆς εὐθηνίας τῶν τιμῶν, καὶ σήμερον ἔτι δὲν ἠθέλει εἶσθαι συμφέρουσα εἰς αὐτὴν ἡ χρῆσις τῆς σταφίδος.

Διὰ τοῦτο ὡς πρῶτον λόγον προετάξαμεν τὴν εὐτέλειαν τῆς τιμῆς, μετὰ τῆς ὁποίας ἀμέσως σχετίζεται καὶ τὸ εὐτελεῖς τοῦ αὐτόθι εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ, ἀμφοτέρω δὲ ταῦτα καθιστῶσιν οὐ μόνον δυνατὴν ἀλλὰ καὶ ἐπικερδῆ τὴν διὰ βιομηχανικὴν χρῆσιν κτανάλωσιν.

MAN. Θ. ΧΑΙΡΕΤΗΣ.

ΠΕΡΙ ΠΑΙΓΝΙΩΝ.

Καθόσον τὰ παίγνια ἐξαρτῶνται ἐκ τῆς ἐπιτηδειότητος τοῦ παίζοντος καὶ οὐχὶ ἐκ τῆς τύχης, δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ἀπαγορευτικὴν διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ 50 ἐδ. 10 τοῦ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1856 ἀστυνομικοῦ διατάγματος, ἧτις μάλιστα ἀφορᾷ οὐχὶ εἰς ὅλα τὰ τυχηρὰ παίγνια ἀλλὰ μόνον τὰ εἰς δημόσια μέρη παιζόμενα. Οὕτω βλέπομεν ὅτι φορολογοῦνται τὰ παιγνιοχάρτα, ὅπερ ἐξηγεῖ τὸ θεμιτὸν τοῦ δι' αὐτῶν παιγνίου ἀρκεῖ νὰ μὴ παίζηται τυχηρῶς εἰς διάφορα μέρη, ἐν οἷς καὶ ἄλλαι παικτικαὶ διασκεδάσεις, μᾶλλον πρὸς τὴν τέχνην ἀπολήγουσαι, εἶναι ἐπιτετραμμένα.

Τὸ ἐπὶ παιγνίοις χρηματίζεσθαι εἶναι κυρίως τὸ σημεῖον ὅπερ διακρίνει τὸ θεμιτὸν ἀπὸ τοῦ ἀθεμίτου. Κατὰ τὸ Βυζαντινὸν δίκαιον τοιοῦτος χρηματισμὸς ἦτο ἀπηγορευμένος καὶ μόνον ἐπὶ ἀγωνίσμασι σωματικῆς εὐρωστίας ἐπετρέπετο τὸ συνθηκίζεῖν ἐπὶ χρήμασι. Τοιοῦτοτρόπως ἀναγινώσκομεν ἐν τοῖς Βασιλικοῖς (β'. 60, 8) «κωλύεται τις παίζεῖν ἐπὶ χρήμασι, πλην τοῦ δι' ἀρετὴν τρέχειν ἢ πηδᾶν, ἀκοντίζεῖν, παλαίειν, μάχεσθαι». Τὰ ἀγωνίσματα ταῦτα ἢ μεταγενεστέρα Βυζαντινὴ νομοθεσία περιέλαβεν ὑπὸ τὰς ἐξῆς ὀνομασίας: μονόβολον, κοντομονόβολον, κυίντανὸς κόνταξ, περιχυτὴ, ἵππικόν, θέσσασα ὡς ὄριον τῆς χρηματικῆς καταβολῆς μέχρι χρυσοῦ νομίσματος.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων παιγνίων μόνον τὰ ἐπὶ ἐδωδίμοις τελούμενα ἀπαντῶμεν ἐν τοῖς Βασιλικοῖς (δ'. 60, 8) ὅτι ἐπετρέποντο. «Ἐπὶ τοῖς ἐδωδίμοις ἐξεστὶ παίζεῖν». Προξενεῖ αἴσθησιν ἢ ἐν τῇ εὐνοίᾳ τοῦ νομοθέτου συνάντησις αὐτῆ τῶν ἀπὸ ἀρετῆς ἀγωνισμάτων πρὸς τὰ ἀπὸ κοιλίας, περὶ τὰ ὅποια ὁ Σχολιαστὴς δίδει τὰς ἐπομένους ἐξηγήσεις: «ἐξεστὶ συνθηκίζεῖν ἐπὶ τοῖς ἐν συμποσίῳ τροφῆς χάριν γινομένοις, ὅταν ἐν συμποσίῳ τινὲς ὄντες ἐπὶ τῷ τὸν ἠττώμενον ἀγαγεῖν αὐτοῖς τινα τῶν βροσίμων τὴν συνθήκην ἀποτίθενται».

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Αἱ ἐπὶ τοῦ Ἁθῶνος (Ἁγίου Ὄρους) Μοναὶ ὑπολογίζονται τὸν ἀριθμὸν εἰς 20, ἧτοι 1) Μονὴ Μεγίστης Λαύρας, 2) Μονὴ Ἰβήρων, 3) Μονὴ Βατοπεδίου, 4) Μονὴ Χιλιανδρίου, 5) Μονὴ Κουτλουμουσίου, 6) Μονὴ Παντοκράτορος, 7) Μονὴ Ξηροποτάμου, 8) Μονὴ Διονυσίου, 9) Μονὴ Δοχειαρίου, 10) Μονὴ Καρακάλλου, 11) Μονὴ Σίμωνος Πέτρου, 12) Μονὴ Σταυρονικήτα, 13) Μονὴ Φιλοθέου, 14) Μονὴ Ζωγράφου, 15) Μονὴ Ἁγίου Παύλου, 16) Μονὴ Γρηγορίου, 17) Μονὴ Ἐσφιγμένου, 18) Μονὴ Ξενοφώντος, 19) Μονὴ Κωνσταμονίου, 20) Μονὴ Ἁγίου Παντελεήμονος.

— Κατὰ τὸ ἔτος 1883 εἰσῆχθησαν ἐν τῷ Βρεφοκομείῳ Ἁθηνῶν 370 ἔκθετα, ἐξ ὧν 200 ἦσαν θήλεα καὶ 170 ἄρρενα. Οἱ καρποὶ λοιπὸν τῶν ἀθεμίτων ἐρωτικῶν ἐνώσεων ἀποκλίνοῦσι μᾶλλον πρὸς τὴν θηλυγονίαν. Ἰδοῦ πῶς διαμοιράζονται αἱ ἐν τῷ Βρεφοκομείῳ εἰσοδοὶ τῶν ἐκθέτων καθ' ἕκαστον μῆνα τοῦ 1883: Ἰανουάριος 27, Φεβρουάριος 38, Μάρτιος 42, Ἀπρίλιος 38, Μάιος 41, Ἰούνιος 20, Ἰούλιος 22, Αὐγούστος 15, Σεπτέμβριος 37, Ὀκτώβριος 26, Νοέμβριος 39, Δεκέμβριος 25. Ἐὰν ὑπολογίσωμεν καὶ τὰ ἐκ τοῦ προηγούμενου ἔτους ὑπάρχοντα ἐν τῷ Βρεφοκομείῳ ἔκθετα, ὁ ὅλος ἀριθμὸς τῶν ὑπὸ τὴν στέγην αὐτοῦ ἀτυχῶν ἐν ἔτει 1883 ὑπάρξουν ἀνήρκετο εἰς 660, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ Χάρων ἐθέρισε 287 ἧτοι 43 τοῖς 0/0!

— Ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἡγεμονείας τῆς Σάμου ἀναριθμίζεται εἰς 39,108 κατοίκους, οἷς προσθετέον καὶ 13,500 Σαμίους κατοικοῦντας τὰ παράλια τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Αἱ πρόσοδοι τῆς Ἡγεμονείας προϋπελογίσθησαν ἐν ἔτει 1883 εἰς 3,304,584 γρόσια καὶ αἱ δαπάναι εἰς 3,700,000, ἐν οἷς ὁ φόρος τῆς πρὸς τὸν Σουλτάνον ὑποτελείας 400,000.

— Αἱ ὑπὸ τοῦς Τούρκους Ἑλληνικαὶ νῆσοι ἀποτελοῦσι

δύο τῆς Τουρκικῆς αὐτοκρατορίας νομούς, ἐξ ὧν ὁ μὲν φέρει τὸ ὄνομα «Κρήτη» καὶ ἔχει πρωτεύουσαν τὰ Χανιά, ὁ δὲ τὸ ὄνομα «Νῆσοι τοῦ Αἰγαίου» καὶ ἔχει πρωτεύουσαν τὴν Χίον. Ὁ νομὸς τῆς Κρήτης ἀποτελεῖται ἐκ 5 τμημάτων, 3 ὑποδιοικήσεων καὶ 14 ἐπαρχιῶν, ἤτοι Τμημα Χανίων, ἐπαρχία Χανίων, ἐπ. Σελήνου, ἐπ. Κισσάμου. Τμημα Σφακίων, ἐπαρχία Σφακίων, ἐπ. Ἀποκορώνων. Τμημα Ῥεθύμνου, ὑποδιοικήσεις Ῥεθύμνου, ἐπαρχία Μηλοποτάμου, ἐπ. Ἀμαρίου. Τμημα Ἡρακλείου, ὑποδιοικήσεις Ἡρακλείου, ἐπαρχία Μαλεβυζίου, ἐπ. Τεμένους, ἐπ. Πεδιάδος, ἐπ. Μεσαράς. Τμημα Λασιθίου, ὑποδιοικήσεις Μιραμπέλου, ἐπαρχία Λασιθίου, ἐπ. Ἱεραπέτρας, ἐπ. Σιτείας. — Ὁ δὲ νομὸς τῶν Νήσων τοῦ Αἰγαίου ἀποτελεῖται ἐκ 4 ἐπαρχιῶν καὶ 14 ὑποδιοικήσεων, ἤτοι ἐπαρχία Χίου ὑποδιοικήσεις Κώου, Ψαρρῶν, Ἰκαρίας, Καλύμνου, Λέρου. Ἐπαρχία Ρόδου, ὑποδιοικήσεις Σύμης, Κάσσου, Καρπάθου, Χάλκης. Ἐπαρχία Λήμνου, ὑποδιοικήσεις Ἰμβρου, Τενέδου. Ἐπαρχία Μιτυλήνης, ὑποδιοικήσεις Πλωμαρίου, Μολύβου, Πούνδας.

— Τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον τῆς Ἀγγλίας ἀνέβη ἐν ἔτει 1883 εἰς 665,433,676 λίρας στερλίνας ἐξ ὧν 425,603,932 ἀνήκουσιν εἰς τὴν εἰσαγωγὴν καὶ 239,829,744 εἰς τὴν ἐξαγωγὴν. Κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος ἡ εἰσαγωγὴ ὑπελογίζετο εἰς 412,004,683 λ.στ. καὶ ἡ ἐξαγωγὴ εἰς 241,468,162 Ἐπομένως ἀπὸ τοῦ ἔτους 1882 μέχρι τοῦ ἔτους 1883 παρατηρεῖται αὐξήσις εἰς τὴν εἰσαγωγὴν κατὰ 13,602,249 λ.στ. καὶ ἐλάττωσις εἰς τὴν ἐξαγωγὴν κατὰ 1,638,418.

— Τὰ αὐτὰ περίπου φαινόμενα ἀπαντῶνται καὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἐμπορίῳ τῆς Γαλλίας. Κατὰ τὸ ἔτος 1883 ἀνέβη τοῦτο εἰς 8,519,150,000 δραχμάς, ἐξ ὧν 4,994,256,000 ἀνήκουσιν εἰς τὴν εἰσαγωγὴν καὶ 3,534,894,000 εἰς τὴν ἐξαγωγὴν. Σχετικῶς πρὸς τὸ ἔτος 1883 ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ 1883 παριστᾷ αὐξήσιν κατὰ 172,431,000 δρ. καὶ ἡ ἐξαγωγὴ ἐλάττωσιν κατὰ 49,462,000.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΝ Τῷ ΕΝΔΕΚΑΤῷ ΤΟΜῳ.

Φυλ. 121ον Μάρτιος 1883		Σελ.
1. Ἐξαγωγή χρυσοῦ ἐκ τοῦ ἀργύρου		5
2. Φορολογικὴ σκέψις ὑπὸ τοῦ κ. Κ.		5
3. Ἰδέα τῆς περὶ διοικήσεως διδασκαλίας ὑπὸ τοῦ κ. Ι. Α. ΜΟΣΧΟΝΗΣΙΟΥ		10
4. Ἐθνικαὶ Τράπεζαι Ἀμερικῆς		18
5. Τηλεγραφικὴ ὑπηρεσία ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Δ.		21
6. Ἀπογραφικαὶ περὶ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἑλλάδος σημειώσεις		25
7. Δάνειον τῶν 10 ἑκατομμυρίων ὑπὸ τοῦ κ. Ζ. . .		26
8. Ὁ Νόμος περὶ χαλκίνων νομισμάτων ὑπὸ τοῦ κ. Σ. Γ. ΦΛΩΡΟΥ		29
9. Πληθυσμὸς καὶ ἔκτασις τῶν ἐπικρατειῶν τῆς Εὐρώπης		59
10. Διθόστρωτοι ὁδοί.		44
11. Περὶ ἡλικιῶν.		44
12. Ρωμαϊκοὶ στρατοὶ καὶ πόλεμοι		46
Φυλ. 122ον Ἀπρίλιος 1883		
13. Δημόσιαι κατακυρώσεις		49
14. Διδασκαλία περὶ διοικήσεως καὶ πολιτικῆ ἐπιστήμης ὑπὸ τοῦ κ. Ι. Α. ΜΟΣΧΟΝΗΣΙΟΥ . . .		52
15. Ἀργυρᾶ κέρματα ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Δ.		58
16. Κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν στρατὸς ἐν ἔτει 1883.		62
17. Περὶ γεωμῆλων ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Ι.		64
18. Χαρτόσημον καὶ ἐνέχυρον.		68
19. Οἰκονομικὰ τῶν ἡρωϊκῶν χρόνων ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Δ.		69
20. Τηλεγραφικὰ τέλη ἐν τῇ ἡμεδαπῇ		74
21. Τελωνιακαὶ εἰσπράξεις τοῦ 1882 ὑπὸ τοῦ κ. Α. Γ.		75

22. Περὶ στρατιωτικῆς ὑγιεινῆς ὑπὸ τοῦ κ. Α. ΜΗ- ΔΙΩΤΟΥ	76
23. Δημόσια καθυστεροῦντα μέχρι τοῦ 1876	87
24. Φορολογία ζύθου καὶ πνευματωδῶν ποτῶν ὑπὸ τοῦ κ. Π.	88
25. Ἀξιωματικοὶ τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ	96

Φυλ. 123ον Μάϊος 1883

26. Οικονομικὴ ἄρμονία	97
27. Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τοῦ κ. Σ. Γ. ΦΛΩΡΟΥ.	99
28. Στρατιωτικαὶ ἀσκήσεις ἐν τῇ ἐκπαιδεύσει ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Δ.	107
29. Ἀδικήματα κατὰ τῆς σιδηροδρομίας	111
30. Ὁ πολιτικὸς ὀργανισμὸς καὶ ἡ νομοθεσία ὑπὸ τοῦ κ. Ι. Α. ΜΟΣΧΟΝΗΣΙΟΥ	114
31. Φόρος ἐπὶ τοῦ σιγαροχάρτου ὑπὸ τοῦ κ. Π. . . .	122
32. Θνησιμότης κατὰ το πρῶτον ἔτος τῆς ζωῆς. . . .	124
33. Τελωνιακαὶ εἰσπράξεις ὑπὸ τοῦ κ. Α. Γ.	125
34. Ἐξακριβώσεις τῶν ἐν τοῖς μεταλλείοις δυστυχη- μάτων , , , ...	126

Φυλ. 124ον Ἰούνιος 1883

35. Ἐξωτερικὸν ἐμπόριον τῆς Ἑλλάδος	129
36. Τὸ σύστημα τῆς νομοθεσίας ὑπὸ τοῦ κ. Ι. Α. ΜΟΣΧΟΝΗΣΙΟΥ.	135
37. Περὶ φορολογίας τοῦ κινητοῦ πλούτου ἐν Ἰταλίᾳ ὑπὸ τοῦ κ. Α. ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ	141
38. Ἀγγλικὴ ναυτιλία ὑπὸ τοῦ κ. Π.	175

Φυλ. 125ον Ἰούλιος 1883

39. Θνησιμότης ἐν Ἀθήναις	177
40. Φορολογία τῶν οἰων τοῦ 1882	178
41. Περὶ πολλαπλασιασμοῦ τῶν δένδρων	184
42. Ἔργασίαι τῆς Κορινθιακῆς διώρυγος	215
43. Χρηματιστικὸν δελτίον Ἀθηνῶν	216

Φυλ. 126ον Αὐγούστος 1883

44. Κλωστικὴ βιομηχανία	217
45. Τελωνιακαὶ εἰσπράξεις	220
46. Περὶ τελῶν καταχωρίσεως ὑπὸ τοῦ κ. Δ. ΠΛΑ- ΤΥΚΑ	221
47. Ἐξωτερικὸν ἐμπόριον Τουρκίας ὑπὸ τοῦ κ. Α. Γ. . . .	248
48. Δημοσιονομικὰ Ἠνωμένων Πολιτειῶν.	251
49. Ἑλληνικὸς προϋπολογισμὸς τοῦ 1883	255
50. Χρηματιστικὸν Δελτίον Ἀθηνῶν	256

Φυλ. 127ον Σεπτέμβριος 1883

51. Πολιτικο-οικονομικὰ.	257
52. Ὄθωμανικὴ τράπεζα	262
53. Θνησιμότης ἐν Ἀθήναις	264
54. Ἀναγκαστικὴ κυκλοφορία ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ τοῦ κ. Σ. Γ. ΦΛΩΡΟΥ.	265
55. Σιδηροπαραγωγή ἐν Ἀμερικῇ	286
56. Διανομὴ δημοσίου ὀθωμανικοῦ χρέους	287
57. Σήραγξ τῆς Μάγχης	292
58. Ἐθνικαὶ ὁδοὶ τῆς Ἑλλάδος	295
59. Ἔσοδα τοῦ 1882 ὑπὸ τοῦ κ. Α. Γ.	299
60. Χρηματιστικὸν δελτίον Ἀθηνῶν	304

Φυλ. 128ον Ὀκτώβριος 1883

61. Ἐνώσεις ἐργοστασιαρχῶν	305
62. Ἀναγκαστικὴ κυκλοφορία ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ τοῦ κ. Σ. Γ. ΦΛΩΡΟΥ.	308
63. Δικαστικοὶ μισθοὶ ἐν Γαλλίᾳ	331
64. Εὐρωπαϊκὴ τηλεγραφία	355
65. Ἔργατικαὶ ἀσφάλειαι ἐν Γερμανίᾳ	354
66. Ἰδιωτικὴ πρόοδος ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ τοῦ κ. Α. ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ.	359
67. Παραγωγή χρυσοῦ ἐν Βρασιλίᾳ	350
68. Χρηματιστικὸν δελτίον Ἀθηνῶν.	352

Φυλ. 129ον Νοέμβριος 1883

69. Γεφυροποιεῖα	355
----------------------------	-----

70. Ἐθνικὰ δάνεια	557
71. Θνησιμότης ἐν Ἀθήναις.	559
72. Τελωνιακαὶ εἰσπράξεις.	564
73. Περὶ γεωργικοῦ ἔδαφους	562
74. Γαλακτοπαραγωγὴ ἀγελάδων	564
75. Χρηματικαὶ ὑπὲρ τῆς δημοτικῆς παιδείσεως χορηγίαι.	567
76. Οἰκονομικὰ τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρίας	569
77. Σιδηροπαραγωγὴ ὑπὸ τοῦ κ. Α. Γ.	575
78. Θεριστικαὶ μηχαναὶ ὑπὸ τοῦ κ. Π.	575
79. Ἀνωτάτη ἐκπαίδευσις ἐν Γερμανίᾳ	578
80. Ταχυδρομεία ἐν Ἀγγλίᾳ	579
81. Καταστατικαὶ πληροφoρίαι	580
82. Χρηματιστικὸν δελτίον Ἀθηνῶν	584
Φυλ. 130ὸν Δεκέμβριος 1883	
83. Πόθεν γεννᾶται ἡ διαίρεσις τῶν ἔργων	585
84. Μονοπωλεῖον σταφίδος ὑπὸ τοῦ κ. Σ. ΞΕΝΟΥ.	589
85. Νομισματικὴ κυκλοφορία	417
86. Ἐξωτερικὸν ἐμπόριον Θεσσαλονίκης.	419
87. Τελωνιακαὶ εἰσπράξεις ὑπὸ τοῦ κ. Α. Γ.	421
88. Περὶ λειβαδίων ὑπὸ τοῦ κ. Π.	422
89. Πλεκτικὴ βιομηχανία ὑπὸ τοῦ κ. Σ. Δ.	426
90. Ἐπαγγελματικὴ καταστατικὴ ἐν Πρωσσίᾳ	430
91. Χρηματιστικὸν Δελτίον Ἀθηνῶν	452
Φυλ. 131ὸν Ἰανουάριος 1884	
92. Παραγωγικὴ καὶ ἄγονος κατανάλωσις	455
93. Δύο εἶδη κοινωνικῶν κηφῆμων ὑπὸ τοῦ κ. Α. ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ	455
94. Οἰκονομικοπολιτικὴ ἔνωσις τῶν Ἀθηνῶν μετὰ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις κοινοτητων.	450
95. Περὶ ἀγρομισθώσεως ὑπὸ τοῦ κ. Π. Γ.	456
Φυλ. 132ὸν Φεβρουάριος 1884	
96. Περὶ ὀρισμοῦ τῶν τιμῶν	465
97. Τελωνιακαὶ εἰσπράξεις ὑπὸ τοῦ κ. Π.	467
98. Καλλιέργεια σταφιδαμπέλων καὶ φορολογία σταφιδοκάρπου ὑπὸ τοῦ κ. Μ. Θ. ΧΑΙΡΕΤΗ	468
99. Περὶ παιγνίων	490
100. Καταστατικαὶ σημειώσεις.	494

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

[ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ-ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΑ-ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ]

ΕΤΟΣ 1^{ον} — ΦΥΛ. 121^{ον}

ΜΑΡΤΙΟΣ 1885

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ, ΟΔΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 12.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. ΕΞΑΓΩΓΗ ΧΡΥΣΟΥ ΕΚ ΤΟΥ ΑΡΓΥΡΟΥ....	Σελ.	5
2. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΣΚΕΨΙΣ ὑπὸ τοῦ κ. Κ.....	»	5
3. ΙΔΕΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΔΙΔΑΣΚΑ- ΔΙΑΣ ὑπὸ τοῦ κ. Ι. Α. ΜΟΣΧΟΝΗΣΙΟΥ.	»	10
4. ΕΘΝΙΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΑΙ ΑΜΕΡΙΚΗΣ.....	»	18
5. ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Δ.	»	21
6. ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ.....	»	25
7. ΔΑΝΕΙΟΝ ΤΩΝ 10 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΩΝ ὑπὸ τοῦ κ. Ζ.....	»	26
8. Ο ΝΟΜΟΣ ΠΕΡΙ ΧΑΛΚΙΝΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑ- ΤΩΝ ὑπὸ τοῦ κ. Σ. Γ. ΦΛΩΡΟΥ.....	»	29
9. ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΕΠΙΚΡΑ- ΤΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ.....	»	39
10. ΛΙΘΟΣΤΡΩΤΟΙ ΟΔΟΙ.....	»	41
11. ΠΕΡΙ ΗΛΙΚΙΩΝ.....	»	44
12. ΡΩΜΑΙΚΟΙ ΣΤΡΑΤΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΕΜΟΙ.....	»	46

Ἡ Οἰκονομικὴ Ἐπιθεώρησις

Ἐκδίδεται κατὰ τὴν πρώτην ἑβδομάδα ἐκάστου μηνός, εἰς φυλλάδια σχήματος μεγάλου ὄγδου:

Ἀσχολεῖται περὶ τὴν μελέτην τοῦ ἐθνικοῦ βίου ἐν γένει καὶ ἰδίως ὑπὸ οἰκονομικῆν, δημοσιονομικῆν καὶ καταστατικῆν ἑποψιν:

Ἐισήλθεν ἤδη εἰς τὸ 11ον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῆς, ἀρξαμένη κατὰ Μάρτιον 1873.

Κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος ἐπραγματεύθη 99 θέματα

»	»	δεύτερον	»	»	104	»
»	»	τρίτον	»	»	99	»
»	»	τέταρτον	»	»	94	»
»	»	πέμπτον	»	»	110	»
»	»	ἕκτον	»	»	111	»
»	»	ἑβδομον	»	»	113	»
»	»	ὄγδον	»	»	98	»
»	»	ἑννατον	»	»	105	»
»	»	δέκατον	»	»	108	»

ΤΙΜΗ ΕΝΙΑΥΣΙΟΥ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

(Πληρωτέα μέχρι Μαΐου ἐν Ἀθήναις)

15 νέαι δραχμαὶ διὰ τὴν Ἑλλάδα

4 εἰκοσόφραγκον διὰ τὴν Γαλλίαν, Ἰταλίαν, Αὐστρίαν, Τουρκίαν.

4 λίρα στερλίνα διὰ τὴν Ἀγγλίαν, Γερμανίαν, Ρωσίαν, Ἀμερικὴν.

Ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Διευθύνσεως-ὑδῶς Ἀκαδημίας 12-καὶ ἐν τῷ βιβλιοπωλείῳ Ν. Νάκη-ὑδῶς Αἰόλου-πωλοῦνται σώματα πλήρη τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιθεωρήσεως, ἀντὶ δρ. 25 διὰ τὸ πρῶτον ἔτος (ἐξηγτημένον) καὶ δρ. 13 δι' ἑκαστον τῶν λοιπῶν.

Τύποις ΚΑΛΔΟΥΣ.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

[ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ-ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΑ-ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ]

ΕΤΟΣ 11^{ον} — ΦΥΛ. 122^{ον}

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1885

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ, ΟΔΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 12.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	ΔΗΜΟΣΙΑΙ ΚΑΤΑΚΤΡΩΣΕΙΣ	Σελ.	49
2.	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΠΕΡΙ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΠΟ- ΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Α. ΜΟΣΧΟ- ΝΗΣΙΟΥ.	»	52
3.	ΑΡΓΥΡΑ ΚΕΡΜΑΤΑ ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Δ.	»	58
4.	ΚΑΤΑ ΞΗΡΑΝ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΑΝ ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΝ ΕΤΕΙ 1885	»	62
5.	ΠΕΡΙ ΓΕΩΜΗΛΩΝ ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Γ.	»	64
6.	ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΝ ΚΑΙ ΕΝΕΧΥΡΟΝ.	»	68
7.	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΩΝ ΗΡΩΙΚΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Δ.	»	69
8.	ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΑ ΤΕΛΗ ΕΝ ΤΗ ΗΜΕΔΑΠΗ.	»	74
9.	ΤΕΛΩΝΙΑΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ 1882 ὑπὸ τοῦ κ. Α. Γ.	»	75
10.	ΠΕΡΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΤΓΙΕΙΝΗΣ ὑπὸ τοῦ κ. Α. ΜΗΛΙΩΤΟΥ	»	76
11.	ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΘΗΣΤΕΡΟΤΗΤΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟΥ 1876.	»	87
12.	ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΖΤΘΟΥ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΩΔΩΝ ΠΟΤΩΝ ὑπὸ τοῦ κ. Π.	»	88
13.	ΔΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ.	»	96

Ἡ Οἰκονομικὴ Ἐπιθεώρησις

Ἐκδίδεται κατὰ τὴν πρώτην ἐβδομάδα ἐκάστου μηνός :

Ἀσχολεῖται περὶ τὴν μελέτην τοῦ ἐθνικοῦ βίου ἐν γένει καὶ ἰδίως ὑπὸ οἰκονομικῆν, δημοσιονομικῆν καὶ καταστατικῆν ἔποψιν.

Διατρέχει ἤδη τὸ 11ον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῆς, ἀρξάμενη κατὰ Μάρτιον 1873.

Κατὰ τὸ	πρῶτον	ἔτος	ἐπραγματεύθη	99	θέματα
»	»	δεύτερον	»	104	»
»	»	τρίτον	»	99	»
»	»	τέταρτον	»	94	»
»	»	πέμπτον	»	110	»
»	»	ἕκτον	»	111	»
»	»	ἕβδομον	»	113	»
»	»	ὄγδοον	»	98	»
»	»	ἐννατον	»	105	»
»	»	δέκατον	»	108	»

ΤΙΜΗ ΕΝΙΑΥΣΙΟΥ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

(Πληρωτέας μέχρι Μαΐου ἐν Ἀθήναις)

- 45 νέαι δραχμαὶ διὰ τὴν Ἑλλάδα
4 εἰκοσόφραγκον διὰ τὴν Γαλλίαν, Ἰταλίαν, Αὐστρίαν, Τουρκίαν.
4 λίρα στερλίνα διὰ τὴν Ἀγγλίαν, Γερμανίαν, Ρωσσίαν, Ἀμερικὴν.

Ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Διευθύνσεως-ὁδοῦ Ἀκαδημίας 12-καὶ ἐν τῷ βιβλιοπωλείῳ Ν. Νάκη-ὁδοῦ Αἰόλου-πωλοῦνται σώματα πλήρη τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιθεωρήσεως, ἀντὶ δρ. 25 διὰ τὸ πρῶτον ἔτος (ἐξηγητημένον) καὶ δρ. 15 δι' ἕκαστον τῶν λοιπῶν.

Τύποις ΚΑΛΛΟΥΣ.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

[ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ-ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΑ-ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ]

ΕΤΟΣ 11^{ον} — ΦΡΑ. 123^{ον}

ΜΑΙΟΣ 1885

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ, ΟΔΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 12.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

---

1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΡΜΟΝΙΑ	Σελ. 97
2. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ὑπὸ τοῦ κ. Σ. Γ. ΦΛΩΡΟΥ	» 99
5. ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΝ ΤΗ ΕΚ- ΠΑΙΔΕΥΣΕΙ ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Δ.	» 107
4. ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΑΣ. »	111
5. Ο ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΝΟΜΟ- ΘΕΣΙΑ ὑπὸ τοῦ κ. Ι. Α. ΜΟΣΧΟΝΗΣΙΟΥ. »	114
6. ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΙΓΑΡΟΧΑΡΤΟΥ ὑπὸ τοῦ κ. Π. »	122
7. ΘΝΗΣΙΜΟΤΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΕΤΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ	» 124
8. ΤΕΛΩΝΙΑΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ὑπὸ τοῦ κ. Α. Γ. »	125
9. ΕΞΑΚΡΙΒΩΣΙΣ ΤΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΕΤΑΛΛΕΙ- ΟΙΣ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑΤΩΝ	» 126

Ἡ Οἰκονομικὴ Ἐπιθεώρησις

Ἐκδίδονται κατὰ τὴν πρώτην ἑβδομάδα ἐκάστου μηνός :

Ἀσχολεῖται περὶ τὴν μελέτην τοῦ ἐθνικοῦ βίου ἐν γένει καὶ ἰδίως ὑπὸ οἰκονομικῆν, δημοσιονομικῆν καὶ καταστατικῆν ἔποψιν:

Διατρέχει ἤδη τὸ 11ον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῆς, ἀρξαμένη κατὰ Μάρτιον 1873.

Κατὰ τὸ	πρῶτον ἔτος ἐπραγματεύθη	99	θέματα
»	»	δεύτερον	» 104
»	»	τρίτον	» 99
»	»	τέταρτον	» 94
»	»	πέμπτον	» 110
»	»	ἕκτον	» 111
»	»	ἕβδομον	» 113
»	»	ὄγδοον	» 98
»	»	ἐννατον	» 105
»	»	δέκατον	» 108

ΤΙΜΗ ΕΝΙΑΥΣΙΟΥ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

(Πληρωτέα μέχρι Μαΐου ἐν Ἀθήναις)

15 νέαι δραχμαὶ διὰ τὴν Ἑλλάδα

1 εἰκοσόφραγκον διὰ τὴν Γαλλίαν, Ἰταλίαν, Αὐστρίαν, Τουρκίαν.

1 λίρα στερλίνα διὰ τὴν Ἀγγλίαν, Γερμανίαν, Ρωσσίαν, Ἀμερικὴν.

Ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Διευθύνσεως-ὁδοῦ Ἀκαδημίας 12-καὶ ἐν τῷ βιβλιοπωλείῳ Ν. Νάκη-ὁδοῦ Αἰόλου-πωλοῦνται σώματα πλήρη τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιθεωρήσεως, ἀντὶ δρ. 25 διὰ τὸ πρῶτον ἔτος (ἐξηγητημένον) καὶ δρ. 15 δι' ἕκαστον τῶν λοιπῶν.

Τύποις ΚΑΛΛΟΥΣ.